

2. Vývoj indikátorů udržitelného rozvoje v krajích

Úvodní část této kapitoly se zaměřuje na způsob výběru indikátorů v předkládané publikaci. Následuje přehled použitých indikátorů s uvedením důvodu jejich zařazení. Hlavní část kapitoly uvádí u jednotlivých indikátorů jejich vazbu na strategické dokumenty, zdroj dat, územní dostupnost, periodicitu zjišťování, popis, případně metodické poznámky. Datová tabulka u jednotlivých indikátorů obsahuje mezikrajské srovnání v delší časové řadě, nezahrnuje však údaje před rokem 1993.

2.1. Soubor indikátorů pro regionální (krajskou) úroveň

V roce 2000 byl v souvislosti s novým územním uspořádáním vytvořen v každém kraji **Návrh programu rozvoje kraje**, který navázal na **Strategii rozvoje kraje** z roku 1999. **Program rozvoje kraje** vznikl ve většině krajů až v roce 2001. Tento materiál se zaměřil na formulování sociálně ekonomických cílů v souladu se zákonem 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, nebyla v něm však se zvláštním zřetelem řešena problematika udržitelnosti. Ani při aktualizaci Programu rozvoje kraje z roku 2003 nedošlo k zásadnější změně. Za určitý zlom lze považovat rok 2005, kdy vznikly modelové **Strategie udržitelného rozvoje (SUR)** dvou krajů (Libereckého a Ústeckého) jako výstup projektu „**Podpora při přípravě strategie udržitelného rozvoje ve vybraných krajích České republiky**“. Hlavním rozdílem oproti předchozím strategickým materiálům na krajské úrovni je, že v SUR je kladen důraz na delší časový horizont (zde 2006 – 2020) a na vyváženost tří základních pilířů – ekonomického, sociálního a environmentálního. Na základě SWOT analýzy byly pro jednotlivé pilotní kraje stanoveny priority a strategické cíle. Pro sledování a pravidelné vyhodnocování toho, jak kraj svou strategii naplňuje (zda se k cílům blíží nebo se jim vzdaluje), navrhli autoři strategie soubor indikátorů. Ne všechny vybrané indikátory pro modelová území jsou však dostupné ve všech krajích. Kromě toho jiné strategické cíle potřebují jiné indikátory. Proto nelze soubor indikátorů použitý v pilotních strategiích považovat za dogma.

Současný vývoj naznačuje, že ne všechny kraje budou vytvářet samostatnou Strategii udržitelného rozvoje, ale problematiku udržitelnosti zapracují do existujících strategických materiálů. K tomu budou potřebovat vybrat indikátory, které by mohly sloužit k hodnocení konkrétních cílů.

Soubor indikátorů v této kapitole vycházel z indikátorových sad použitých v národní Strategii udržitelného rozvoje z roku 2004, v situačních zprávách k SUR z roku 2005 a 2006. Opomenut nezůstal ani návrh Obnovené strategie UR z května 2007. Bylo třeba vzít v úvahu, že ne všechny indikátory jsou dostupné na krajské úrovni. V tomto případě byly vybrány náhradní indikátory blízké původním. Několik indikátorů vhodnou náhradu nemá a příslušná oblast není v publikaci řešena (např. index vnímání korupce, spotřeba primárních energetických zdrojů, index běžných druhů volně žijících ptáků, index zavlečených druhů rostlin, spotřeba pesticidů). Byla dodržována zásada, aby data pro výpočet indikátorů byla získána z pravidelných statistických zjišťování či jiných zdrojů, poskytujících pravidelně hodnověrné údaje v časové řadě. Vybrané indikátory v této kapitole tvoří vyvážený soubor, který charakterizuje úroveň udržitelnosti v jednotlivých krajích. Uvedené tabulky slouží k regionálnímu srovnání a postavení kraje v rámci ČR. Může být tedy vodítkem pro stanovení, na kterou oblast by se jednotlivé kraje měly zaměřit. Časová řada ukazuje, jakým směrem se ubírá vývoj jednotlivých indikátorů, zda se stav zlepšuje či zhoršuje, zda se kraj přibližuje či vzdaluje od celostátní úrovně.

V kapitole 2.3 byly pro návaznost na strategické dokumenty ČR použity zkratky:

SUR 2004	Strategie udržitelného rozvoje České republiky schválená Usnesením vlády České republiky č. 1242 z prosince 2004, publikovaná v roce 2005
SZ 2005	Situační zpráva ke Strategii udržitelného rozvoje České republiky předložená Vládě České republiky v listopadu 2005 a publikovaná v roce 2006
SZ 2006	Situační zpráva ke Strategii udržitelného rozvoje České republiky předložená Vládě České republiky v prosinci 2006 a publikovaná v roce 2007
OSUR 2007	pracovní verze Obnovené strategie udržitelného rozvoje České republiky předložená k veřejné diskusi v květnu 2007

2.2. Přehled vybraných indikátorů a jejich význam pro udržitelný rozvoj

Ekonomický pilíř:

- Hrubý domácí produkt na obyvatele; vývoj hrubého domácího produktu
Základní makroekonomický ukazatel, který se používá pro stanovení úrovně, výkonnosti a dynamiky ekonomiky.
- Produktivita práce
Kvalitativní ukazatel ekonomické úrovně a konkurenceschopnosti ekonomiky. Vyjadřuje účinnost lidské práce.
- Deficit / přebytek veřejných rozpočtů
Charakterizuje rovnováhu mezi příjmovou a výdajovou stránkou veřejných rozpočtů, což je důležitá podmínka udržitelnosti veřejných financí. Výše schodku vztažená k HDP je jedním z konvergenčních maastrichtských kritérií pro přijetí jednotné měny euro.
- Hrubá přidaná hodnota v sektoru služeb
Podíl sektoru služeb v ekonomice je důležitým indikátorem přechodu od industriální k postindustriální společnosti.
- Míra investic
Makroekonomický indikátor budoucího ekonomického rozvoje. Charakterizuje investiční aktivitu subjektů v dané ekonomice.
- Čistý disponibilní důchod domácností
Charakterizuje životní úroveň a je jedním z makroekonomických ukazatelů kupní síly obyvatelstva.
- Malé a střední podnikání
Přibližuje ekonomický význam skupiny malých a středních podniků, která je díky své flexibilitě velmi důležitým prvkem stability hospodářského vývoje a zaměstnanosti.
- Dopravní infrastruktura – hustota silniční sítě; dopravní infrastruktura – hustota železniční sítě
Dostatečně hustá dopravní infrastruktura je nutným předpokladem ekonomického a sociálního růstu regionu.
- Nákladní doprava
Přeprava surovin, materiálů a zboží je důležitým předpokladem pro rozvoj ekonomiky, má však negativní dopady na životní prostředí.
- Osobní doprava
Přeprava osob má z ekonomického pohledu význam zejména pro mobilitu pracovní síly. Veřejná doprava snižuje negativní dopady individuální dopravy na životní prostředí.
- Výdaje na výzkum a vývoj
Výše výdajů na výzkum a vývoj vypovídá o schopnosti ekonomiky investovat do svého budoucího rozvoje.

Sociální pilíř:

- Domácnosti s čistým příjmem pod hranicí životního minima
Signalizuje míru ohrožení domácností (obyvatelstva) chudobou.
- Obecná míra nezaměstnanosti
Ukazatel pro hodnocení situace na trhu práce a pro hodnocení vývoje v oblasti rozvoje lidských zdrojů.
- Míra registrované nezaměstnanosti
Ukazatel pro hodnocení situace v oblasti nezaměstnanosti v regionech; signalizuje problémy v „regionálních a lokálních“ ekonomikách.
- Míra zaměstnanosti starších pracovníků
Charakterizuje míru pracovního začlenění osob ve vyšším věku na trhu práce v souladu se strategií vytváření rovných příležitostí a boje proti všem formám diskriminace.
- Zaměstnanost žen
Vypovídá o stavu a vývoji v oblasti zaměstnávání žen a o míře vytváření rovných příležitostí.

- **Míra úmrtnosti**
Charakterizuje zdravotní stav populace a rozšíření některých závažných druhů onemocnění.
- **Očekávaná délka života**
Ukazatel vypovídající o zdravotním stavu populace a jeho vývoji.
- **Nejvyšší dosažené vzdělání**
Charakterizuje vzdělanostní úroveň obyvatelstva, indikuje úspěšnost uplatnění na trhu práce a zvyšování kvality lidských zdrojů.
- **Přístup k internetu**
Signalizuje míru přibližování k tzv. informační společnosti; přístup k informačním a komunikačním technologiím je nezbytným předpokladem rozvoje lidských zdrojů.
- **Výdaje na kulturu z veřejných rozpočtů**
Vypovídá o míře prostředků věnovaných na kulturu v širším slova smyslu – kultura jako strukturovaná oblast zájmů, aktivit a činností napomáhá rozvoji jednotlivce a integraci občanské společnosti.
- **Pokrytí území schválenou územně plánovací dokumentací obcí**
Vypovídá o míře komplexního a funkčního řešení a využití území obcí, o míře vytváření předpokladů k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území, zejména se zřetelem na péči o životní prostředí.
- **Průměrná délka soudního řízení**
Ukazatel pro posuzování dlouhodobého vývoje výkonnosti soudní soustavy; výkonné soudnictví je základní podmínkou fungující správy státu a garantem ochrany subjektivních práv.
- **Občanská společnost – politická participace**
Kvantifikuje míru politické participace občanů – zájem občanů aktivně ovlivňovat věci veřejné formou účasti ve volbách.
- **Ženy a muži v politice**
Vypovídá o míře zapojení žen v politických a rozhodovacích funkcích a o míře prosazování rovnosti mužů a žen ve společnosti.
- **Občanská společnost – občanská participace**
Charakterizuje míru účasti občanů na řešení věcí veřejných v oblasti tzv. neziskového sektoru (jedná se o oblast dobrovolného sdružování mimo sféry trhu, státu i soukromého života).

Environmentální pilíř:

- **Zornění zemědělské půdy**
Zachycuje podíl orné půdy, která patří mezi nestabilní krajinnotvorné prvky, na celkové výměře zemědělské půdy.
- **Spotřeba průmyslových hnojiv**
Měří spotřebu průmyslových hnojiv na hektar orné půdy; nadměrný přísun živin přispívá ke kontaminaci půdy i podzemních a povrchových vod.
- **Koeficient ekologické stability**
Odráží charakter krajiny, míru jejího ovlivnění člověkem, poměr ekologicky stabilních (lesy, vodní plochy, trvalé travní porosty, sady, zahrady, vinice, chmelnice) a nestabilních ploch (orná půda, zastavěné plochy, ostatní plochy).
- **Ekologické zemědělství**
Vyjadřuje podíl půdy, na které zemědělci hospodaří bez použití průmyslových hnojiv, chemických látek, hormonů či genetických modifikací.
- **Index defoliace**
Indikuje zdravotní stav lesů; projevuje se v něm vliv emisí, sucha i druhové skladby dřevin.
- **Podíl listnatých dřevin**
Lesy s vyšším podílem listnatých dřevin jsou odolnější vůči povětrnostním vlivům, suchu i hmyzím škůdcům. V původní druhové skladbě středoevropské flóry bylo zastoupení listnatých dřevin mnohem vyšší, než je dnes.
- **Jakost povrchových vod**

Odráží kvalitu povrchových vod ve vodních tocích prostřednictvím podílu profilů, na kterých byla zjištěna silně a velmi silně znečištěná voda.

- Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší
Ukazuje podíl území se zhoršenou kvalitou ovzduší, ve kterých jsou překračovány imisní limity pro ochranu zdraví lidí.
- Emise oxidů dusíku
Oxidy dusíku jsou jednou z hlavních znečišťujících látek, mají podíl na tvorbě kyselých dešťů a přízemního ozónu; oxid dusnatý je jedním ze skleníkových plynů.
- Emise oxidu siřičitého
Oxid siřičitý představuje jednu z hlavních znečišťujících látek, která se podílí zejména na tvorbě kyselých dešťů.
- Produkce podnikového odpadu; produkce komunálního odpadu
Odpad může být zdrojem znečištění všech složek životního prostředí a nakládání s ním vyžaduje ekonomické náklady.
- Investiční výdaje na ochranu životního prostředí; neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí
Výdaje na ochranu životního prostředí odrážejí úroveň péče o životní prostředí ze strany veřejného a soukromého sektoru.

2.3. Popis indikátorů a jejich vývoj

Hrubý domácí produkt na obyvatele

EKONOMICKÝ PILÍŘ

Indikátor	Hrubý domácí produkt na obyvatele v tis. Kč – běžné ceny		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004, SZ 2005, SZ 2006, OSUR 2007		
Zdroj dat	Český statistický úřad		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	ročně
Popis	Hrubý domácí produkt (HDP) je peněžním vyjádřením celkové hodnoty statků a služeb nově vytvořených v daném období na určitém území. Obecně může být definován třemi způsoby: produkční metodou, výdajovou metodou a důchodovou metodou. Pro regionalizaci vytvořeného HDP byla použita metoda pseudo-bottom-up. V podstatě to znamená, že za organizace uni-regionálního charakteru v sektorech nefinančních podniků a domácností byly údaje přímo agregovány a za organizace multi-regionálního charakteru byly údaje odhadnuty přímo za místní jednotky podle regionální struktury vyplacených mzdových prostředků. Přepočtené údaje jsou prováděny na střední stav obyvatelstva.		

Tab. 2.3.1 Hrubý domácí produkt na obyvatele v tis. Kč

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	142,0	163,2	175,8	193,9	202,4	213,1	230,1	241,6	252,6	275,8	291,9	314,8
Hl. m. Praha	242,2	278,1	313,3	366,9	395,4	425,3	475,7	506,1	530,3	567,9	610,8	662,8
Středočeský	122,5	140,6	153,4	175,3	189,1	200,5	213,7	230,4	238,3	262,2	268,9	284,6
Jihočeský	132,9	154,7	165,6	183,0	188,5	195,9	207,7	217,5	225,6	246,5	261,1	283,7
Plzeňský	137,2	160,6	169,8	181,2	188,3	199,9	216,6	221,9	235,9	265,7	273,1	294,5
Karlovarský	132,7	147,6	153,2	164,6	168,7	178,5	183,1	196,2	202,3	214,2	220,3	240,1
Ústecký	134,6	153,5	156,8	168,8	171,6	173,8	182,6	191,8	208,1	227,0	236,7	253,9
Liberecký	128,7	146,6	159,8	170,6	180,5	190,6	201,9	211,4	204,5	221,6	245,5	266,6
Královéhradecký	132,4	152,4	168,3	181,2	188,8	201,7	212,6	219,0	226,6	247,6	255,6	273,5
Pardubický	127,5	143,8	154,5	171,2	173,1	182,0	193,6	202,5	214,7	231,3	240,1	257,1
Vysočina	121,4	140,0	145,0	158,1	168,8	178,5	203,3	209,3	217,1	235,3	246,4	265,3
Jihomoravský	136,0	156,6	166,0	183,2	187,5	196,8	213,0	222,5	234,5	251,8	265,5	286,1
Olomoucký	118,3	139,7	146,9	154,6	160,8	169,6	179,1	186,3	193,8	216,0	220,9	233,7
Zlínský	127,2	139,7	157,2	168,5	170,5	178,1	190,6	199,5	206,8	219,5	235,5	254,5
Moravskoslezský	124,3	145,8	152,6	160,6	162,5	166,9	179,7	186,1	195,9	226,1	249,0	270,4

Vývoj hrubého domácího produktu

EKONOMICKÝ PILÍŘ

Indikátor	Vývoj hrubého domácího produktu ve srovnatelných cenách		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004, SZ 2005, SZ 2006, OSUR 2007		
Zdroj dat	Český statistický úřad		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	ročně
Popis	K vyjádření vývoje HDP byly použity meziroční indexy. Pro očištění od cenových vlivů ukazatel počítán ve srovnatelných cenách.		

Tab. 2.3.2 Vývoj HDP ve srovnatelných cenách (předchozí rok = 100)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	104,0	99,3	99,2	101,3	103,6	102,5	101,9	103,6	104,5	106,4	106,4
Hl. m. Praha	104,3	103,3	104,6	103,1	104,3	105,9	100,6	103,8	103,8	107,3	105,4
Středočeský	103,0	100,9	103,4	105,9	105,1	102,9	106,3	103,1	106,4	105,8	107,3
Jihočeský	105,4	98,8	99,2	100,6	103,0	100,1	102,3	102,9	105,3	107,0	107,2
Plzeňský	105,9	97,6	95,8	101,1	104,7	102,9	100,2	105,3	108,8	103,6	107,0
Karlovarský	100,8	94,8	96,4	98,9	104,3	97,4	104,7	102,1	100,8	101,9	106,6
Ústecký	103,9	94,2	96,6	98,5	100,8	98,3	101,9	107,2	101,6	105,5	106,6
Liberecký	102,7	100,6	96,0	102,9	104,0	100,7	102,7	95,7	105,3	112,7	109,6
Královéhradecký	103,9	102,0	96,8	101,6	105,3	100,1	100,7	102,3	105,1	104,8	106,2
Pardubický	101,7	98,9	99,7	99,0	104,0	100,8	102,5	105,6	103,7	105,2	106,5
Vysočina	105,1	95,5	98,0	105,3	105,0	106,7	102,0	102,9	103,7	106,6	107,2
Jihomoravský	103,6	97,4	99,7	99,3	103,2	102,5	101,3	104,4	103,3	105,4	105,3
Olomoucký	107,6	97,2	95,0	101,5	103,4	100,4	101,8	103,1	107,4	102,4	104,2
Zlínský	97,9	103,9	96,0	98,8	103,1	101,6	102,8	103,0	103,2	108,3	107,7
Moravskoslezský	106,4	96,6	94,9	98,2	101,5	101,5	100,6	104,0	104,8	108,5	106,8

Produktivita práce

EKONOMICKÝ PILÍŘ

Indikátor	Vývoj hrubého domácího produktu na zaměstnaného		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004, SZ 2005, SZ 2006, OSUR 2007		
Zdroj dat	Český statistický úřad		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	ročně
Popis	Produktivita práce je počítána jako podíl hrubého domácího produktu a počtu zaměstnaných na sledovaném území. Ten vychází z údajů o zaměstnanosti z Výběrového šetření pracovních sil, které se provádí v domácnostech a vychází z mezinárodních definic a doporučení Mezinárodní organizace práce (ILO).		

Tab. 2.3.3 Vývoj HDP ve srovnatelných cenách na zaměstnaného (předchozí rok = 100)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	103,1	99,1	100,8	104,9	103,8	102,0	101,3	105,0	104,1	105,3	104,4
Hl. m. Praha	103,8	102,8	102,6	104,1	105,2	106,3	99,9	103,5	103,4	103,8	100,4
Středočeský	101,2	98,7	106,1	112,1	102,4	99,8	102,8	107,0	103,2	107,7	102,9
Jihočeský	105,6	97,6	100,8	103,4	102,6	100,6	102,5	103,9	104,9	106,5	106,0
Plzeňský	102,5	99,2	98,1	103,7	103,4	102,5	99,1	108,4	106,0	100,9	107,2
Karlovarský	100,0	94,5	99,7	100,6	102,1	97,6	107,8	101,1	103,1	99,3	108,6
Ústecký	106,7	94,4	99,3	104,6	101,9	95,6	101,2	109,5	100,1	106,7	105,6
Liberecký	103,4	100,9	100,6	105,0	103,6	99,3	102,8	97,5	103,3	114,0	109,8
Královéhradecký	102,9	100,0	101,0	103,6	104,4	100,5	99,4	105,5	109,3	101,3	105,6
Pardubický	103,2	99,4	100,0	102,1	106,7	99,1	102,7	105,1	102,9	104,6	106,0
Vysočina	103,6	94,9	98,9	112,7	100,0	105,5	103,6	106,3	100,7	108,5	105,0
Jihomoravský	102,9	97,2	100,1	102,2	104,0	104,0	102,4	103,9	103,5	104,3	104,2
Olomoucký	104,8	98,1	96,1	103,1	109,5	99,2	99,7	103,3	110,8	100,2	101,1
Zlínský	95,3	102,5	98,5	102,9	102,3	102,0	103,8	103,0	103,6	111,4	105,2
Moravskoslezský	104,0	98,6	97,7	104,7	103,1	101,6	99,2	107,4	105,6	105,9	106,8

Deficit/přebytek veřejných rozpočtů

EKONOMICKÝ PILÍŘ

Indikátor	Saldo příjmů a výdajů veřejných rozpočtů na celkových výdajích těchto rozpočtů v %
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR ČR 2004
Zdroj dat	Ministerstvo financí ČR
Územní dostupnost	kraje
Periodicita	ročně
Popis	Rozdíl mezi příjmy a výdaji rozpočtů kraje, obcí a dobrovolných svazků obcí v daném kraji v příslušném roce, který je vztažen k celkovým výdajům těchto rozpočtů (v běžných cenách). Záporná hodnota indikátoru představuje deficit a jeho výše podíl výdajů veřejných rozpočtů, které nebyly kryty příjmy veřejných rozpočtů v daném roce. Kladná hodnota indikátoru představuje přebytek a jeho výše podíl výdajů, o které mohly být celkové výdaje v daném roce navýšeny, aniž by došlo ke zvýšení zadlužení. Data vycházejí ze skutečně realizovaných (nikoliv rozpočtovaných) příjmů a výdajů veřejných rozpočtů. Jak příjmy, tak výdaje jsou uváděny po konsolidaci.

Tab. 2.3.4 Saldo příjmů a výdajů veřejných rozpočtů na celkových výdajích těchto rozpočtů v %

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
2003	-0,90	-6,95	0,54	-1,39	-0,26	1,52	0,06	-1,09	1,94	-0,12	1,34	-1,09	0,36	2,73	0,22
2004	-2,50	-9,48	-0,75	-1,61	-0,39	1,51	0,00	-0,22	0,82	-0,79	0,43	-5,00	0,92	-2,19	-2,27
2005	2,32	4,00	1,49	1,29	4,35	1,55	6,30	-0,21	1,59	-0,03	3,69	1,85	1,10	1,15	1,11
2006	-1,08	2,48	-1,20	-2,18	2,33	-0,23	1,90	1,40	-0,09	-2,83	-0,92	-2,64	-4,32	-7,35	-3,08

Hrubá přidaná hodnota v sektoru služeb

EKONOMICKÝ PILÍŘ

Indikátor	Podíl terciárního sektoru na hrubé přidané hodnotě v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004		
Zdroj dat	Český statistický úřad		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	ročně
Popis	Hrubá přidaná hodnota představuje nově vytvořenou hodnotu, kterou získávají institucionální jednotky z používání svých výrobních kapacit. Je stanovena jako rozdíl mezi celkovou produkcí, oceněnou v základních cenách a mezispotřebou, oceněnou v kupních cenách. Na regionální úrovni se počítá za odvětví a za sektory. Primární sektor zahrnuje: zemědělství, myslivost, lesní hospodářství, rybolov; sekundární sektor: průmysl celkem (vč. dobývání nerostných surovin) a stavebnictví; terciární sektor: ostatní odvětví OKEČ.		

Tab. 2.3.5 Podíl terciárního sektoru na hrubé přidané hodnotě v %

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	56,7	53,5	55,2	56,6	57,4	58,0	58,3	60,0	61,0	58,1	58,9	59,3
Hl. m. Praha	76,6	73,8	76,6	77,5	79,0	80,3	80,4	81,6	83,5	81,8	81,7	82,5
Středočeský	48,6	44,4	47,5	49,3	49,4	50,3	50,6	52,3	54,1	50,7	51,9	51,9
Jihočeský	51,4	47,1	49,4	49,7	50,4	49,9	50,9	52,1	54,6	51,7	51,3	51,9
Plzeňský	55,6	51,1	53,5	53,1	52,4	52,4	53,3	54,3	55,5	51,1	52,5	52,5
Karlovarský	56,5	54,2	53,5	54,0	52,8	52,8	53,0	55,3	56,1	53,1	57,4	58,3
Ústecký	48,0	47,8	47,5	49,0	48,7	49,3	49,7	51,7	51,2	46,8	48,3	49,2
Liberecký	53,9	50,6	49,9	50,8	50,9	48,9	47,1	48,7	50,8	48,6	47,1	47,0
Královéhradecký	54,7	50,4	51,8	51,3	51,7	51,1	51,3	53,7	54,5	52,5	52,1	51,5
Pardubický	51,1	46,9	47,4	48,9	49,3	51,1	50,5	51,7	51,3	50,9	52,4	52,7
Vysočina	45,3	41,5	42,7	42,5	44,4	42,8	43,8	44,7	45,2	42,1	42,6	42,8
Jihomoravský	57,0	55,2	55,1	57,3	57,6	58,3	58,5	60,5	61,0	59,5	61,3	61,3
Olomoucký	54,7	52,1	52,0	52,9	53,2	54,5	52,7	54,3	56,0	52,4	54,9	55,3
Zlínský	53,9	46,0	49,2	49,0	49,5	49,0	48,6	50,3	49,3	47,1	48,6	47,7
Moravskoslezský	47,0	44,5	46,2	48,3	49,6	51,2	51,6	53,7	53,7	48,2	47,8	48,4

Míra investic

EKONOMICKÝ PILÍŘ

Indikátor	Míra investic v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR ČR 2004		
Zdroj dat	Český statistický úřad		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	ročně
Popis	Poměr tvorby hrubého fixního kapitálu (v běžných cenách) k hrubému domácímu produktu (v běžných cenách). Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK) představuje jednak nové investice, rekonstrukce, modernizace, nákupy a bezplatné nabytí dlouhodobého majetku po odpočtu jejich prodeje a bezplatných předání, jednak pořízení nehmotných fixních aktiv a dále zvýšení hodnoty nevyroběných nefinančních aktiv. Do tvorby se nepočítají fixní aktiva s hodnotou nižší než 20 tisíc Kč, předměty dlouhodobé spotřeby nakoupené domácnostmi (např. automobily apod.), ale zahrnuje se pořízení obydlí. Dále se nezahrnují předměty pro vojenské účely, výdaje na výzkum a vývoj atd. Regionalizace THFK se provádí podle místa realizace investice. Data vycházejí ze Systému národního účetnictví podle mezinárodního standardu ESA 1995.		

Tab. 2.3.6 Míra investic v %

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	31,5	32,1	29,9	28,2	27,0	28,0	28,0	27,5	26,7	25,8	25,0	24,6
Hl. m. Praha	28,4	28,8	30,6	27,1	28,9	29,2	28,2	31,1	26,8	30,9	28,0	28,4
Středočeský	32,7	37,0	30,7	34,2	29,6	29,7	31,0	24,6	27,2	27,2	28,9	24,8
Jihočeský	56,9	40,7	32,3	32,1	32,2	31,2	33,4	25,4	30,5	25,8	28,5	21,0
Plzeňský	36,0	43,3	35,8	37,4	25,2	36,3	25,4	25,9	24,6	25,5	21,5	30,6
Karlovarský	31,6	38,2	26,4	23,9	22,0	20,4	33,8	28,8	31,1	26,4	26,3	24,7
Ústecký	31,9	31,5	32,3	29,7	24,4	24,8	29,9	26,7	30,3	22,4	20,8	22,0
Liberecký	27,5	22,7	23,0	23,1	24,1	27,8	22,3	26,1	30,5	28,7	23,6	19,6
Královéhradecký	27,4	31,7	25,9	23,1	21,9	27,3	20,2	28,8	22,6	22,2	18,7	19,1
Pardubický	29,2	28,0	27,8	25,2	21,0	23,7	26,2	26,2	23,5	23,6	18,8	18,4
Vysočina	25,6	29,0	28,8	27,4	22,5	30,7	26,0	23,8	23,0	22,8	24,9	17,6
Jihomoravský	30,8	32,5	30,4	28,7	29,3	26,8	23,6	24,3	31,9	24,8	30,6	24,1
Olomoucký	25,4	29,9	23,2	28,1	25,5	26,9	37,8	27,0	24,0	25,0	21,3	29,6
Zlínský	25,7	26,7	26,2	22,8	24,7	24,6	25,3	30,6	24,2	23,5	19,6	21,9
Moravskoslezský	33,2	32,4	33,4	26,0	28,9	25,7	29,2	28,3	21,9	20,4	20,5	25,0

Čistý disponibilní důchod domácností

EKONOMICKÝ PILÍŘ

Indikátor	Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele v tis. Kč		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	neobsažen		
Zdroj dat	Český statistický úřad		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	ročně
Popis	Čistý disponibilní důchod domácností je částka, kterou mohou domácnosti věnovat na konečnou spotřebu, na úspory finančních aktiv a na akumulaci hmotných i nehmotných aktiv. Ukazuje, jak se saldo prvotních důchodů umísťuje znovurozdělením: běžnými daněmi, sociálními příspěvky a dávkami a ostatními běžnými transfery. Indikátor do značné míry zachycuje úroveň materiálního bohatství domácností trvale bydlících v jednotlivých regionech. Data vycházejí ze Systému národního účetnictví podle mezinárodního standardu ESA 1995. Přepočet je prováděn na střední stav obyvatelstva.		

Tab. 2.3.7 Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele v tis. Kč

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	78,6	88,4	98,5	104,3	108,8	113,4	119,8	125,3	130,9	135,5	141,0	150,4
Hl. m. Praha	97,2	110,6	124,7	135,7	144,6	151,0	162,3	170,6	181,3	185,2	189,9	204,8
Středočeský	80,7	90,6	100,7	109,3	115,2	118,7	123,8	133,4	140,9	145,9	149,6	159,5
Jihočeský	77,4	87,1	96,9	101,7	104,9	110,5	115,7	119,1	127,0	130,8	136,4	146,0
Plzeňský	79,4	89,8	99,7	103,5	109,3	113,4	121,7	126,2	131,0	136,8	140,7	150,9
Karlovarský	75,6	85,0	96,5	100,8	103,7	110,7	112,1	116,2	121,4	122,9	126,5	133,6
Ústecký	75,3	84,0	92,9	96,3	99,9	103,7	108,7	111,1	116,4	119,6	124,5	133,6
Liberecký	74,6	82,5	93,9	98,5	102,6	108,8	114,9	119,7	123,0	127,5	132,2	139,2
Královéhradecký	79,0	88,3	99,2	104,9	108,1	113,9	119,6	124,4	125,8	130,0	137,4	146,0
Pardubický	73,5	81,7	93,4	97,9	100,8	104,3	109,7	115,8	120,2	127,1	134,2	141,9
Vysočina	71,8	80,9	89,5	94,8	99,4	103,4	110,4	118,6	123,8	129,2	132,4	142,9
Jihomoravský	76,6	85,8	94,9	100,6	104,7	109,5	116,1	119,4	124,4	131,4	137,8	144,5
Olomoucký	72,2	81,8	91,6	95,9	99,0	103,6	109,4	115,7	120,2	123,6	128,1	136,2
Zlínský	74,3	82,5	93,0	99,4	102,7	106,4	112,2	117,1	122,4	124,8	131,8	141,9
Moravskoslezský	75,3	85,1	92,6	96,4	99,5	103,0	108,9	113,2	116,8	121,0	128,8	136,6

Malé a střední podnikání

EKONOMICKÝ PILÍŘ

Indikátor	Podíl malých a středních podniků na celkové zaměstnanosti v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR ČR 2004		
Zdroj dat	Český statistický úřad		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	nepravidelná
Popis	Podíl zaměstnaných v malých a středních podnicích na celkovém počtu zaměstnaných na daném území, zjištěných podle Výběrového šetření pracovních sil. Zaměstnanost v malých a středních podnicích je zkonstruována jako součet počtu zaměstnanců v podnicích, které mají podle Registru ekonomických subjektů od 1 do 249 zaměstnanců (podle stavu k 31. 12.), osob pracujících na vlastní účet (tzn. bez zaměstnanců) a pracujících rodinných příslušníků podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil.		

Tab. 2.3.8 Podíl malých a středních podniků na celkové zaměstnanosti v %

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
2003	67,3	74,4	68,0	64,0	70,5	63,6	63,4	66,4	70,4	68,5	67,4	70,8	61,6	68,7	56,5
2006	65,9	72,0	65,0	64,2	62,4	61,9	60,4	65,3	65,3	64,1	65,2	71,6	63,5	71,6	58,4

Dopravní infrastruktura - hustota silniční sítě

EKONOMICKÝ PILÍŘ

Indikátor	Hustota dálnic a silnic I. třídy v km/100 km ²		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004		
Zdroj dat	Ředitelství silnic a dálnic ČR		
Územní dostupnost	kraje, okresy	Periodicita	ročně
Popis	Pozemní komunikace je dopravní cesta určená k využití silničními vozidly. Člení se na dálnice a silnice I. až III. třídy. Silnice I. třídy vystavěná jako rychlostní komunikace a dálnice jsou určeny pro rychlou dopravu a přístupné pouze motorovým vozidlům, jejichž nejvyšší povolená rychlost není nižší než stanovuje zvláštní předpis. Silnice I. třídy je určena zejména pro dálkovou a mezinárodní dopravu. Indikátor vyjadřuje poměr celkové délky dálnic a silnic I. třídy (včetně rychlostních) v km k rozloze území.		

Tab. 2.3.9 Hustota dálnic a silnic I. třídy v km/100 km²

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
2000	8,3	7,2	8,6	6,6	6,6	6,7	9,8	10,5	9,0	9,9	6,5	7,8	7,8	8,1	12,7
2006	8,6	8,5	8,8	6,7	7,0	6,7	10,2	10,4	9,5	10,2	7,5	8,1	8,4	8,6	13,0

Dopravní infrastruktura - hustota železniční sítě

EKONOMICKÝ PILÍŘ

Indikátor	Hustota železničních tratí v km/100 km ²		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004		
Zdroj dat	Ministerstvo dopravy ČR		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	ročně
Popis	Provozní délka železničních tratí je délka průběžných tratí v kilometrech. Indikátor vyjadřuje poměr celkové délky železničních tratí v km k rozloze území.		

Tab. 2.3.10 Hustota železničních tratí v km/100 km²

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
2003	12,2	38,4	12,7	9,5	9,5	13,2	19,4	17,3	12,3	11,7	9,1	11,1	14,5	8,6	12,2
2006	12,2	13,2	9,5	9,4	14,9	19,1	17,5	15,0	12,0	9,6	11,2	11,4	9,0	12,4	

Nákladní doprava

EKONOMICKÝ PILÍŘ

Indikátor	Přeprava nákladu (bez tranzitu) silniční, železniční a vodní dopravou na tis. Kč HDP v kilogramech		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	náhradní indikátor (nahrazuje indikátor „Převážní náročnost v nákladní dopravě“, který je obsažen SUR 2004, SZ 2006, OSUR 2007)		
Zdroj dat	Ministerstvo dopravy ČR		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	ročně
Popis	Přeprava nákladu je uváděna za silniční, železniční a vnitrozemskou vodní dopravu; ostatní formy dopravy (např. letecká) nejsou uvažovány. Ukazatel je zkonstruován jako souhrn přepravy nákladu v rámci kraje, dovozu do kraje a vývozu z kraje. Přepočten je proveden na HDP v běžných cenách.		

Tab. 2.3.11 Přeprava nákladu (bez tranzitu) silniční, železniční a vodní dopravou na tis. Kč HDP

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	x	x	x	x	x	x	x
Hl. m. Praha	64,7	87,9	78,0	78,9	72,8	66,1	52,6
Středočeský	293,2	353,2	375,7	302,6	298,6	263,5	243,6
Jihočeský	306,5	280,7	250,2	229,1	190,4	173,3	174,1
Plzeňský	357,5	309,2	333,9	263,7	297,4	227,0	217,3
Karlovarský	428,9	382,5	356,0	321,4	253,2	300,7	282,6
Ústecký	507,3	402,0	340,8	329,1	352,4	387,4	291,4
Liberecký	230,3	250,5	192,5	173,7	211,4	149,6	147,5
Královéhradecký	222,5	231,1	253,7	187,6	196,3	194,4	176,4
Pardubický	243,8	258,2	297,3	260,7	218,8	248,4	206,0
Vysočina	303,7	242,8	242,2	197,5	187,0	187,9	214,5
Jihomoravský	153,5	166,4	201,8	206,8	165,4	167,7	151,5
Olomoucký	338,6	360,7	284,1	272,3	306,9	223,1	276,7
Zlínský	197,6	196,4	229,1	187,7	180,2	136,6	151,5
Moravskoslezský	305,1	267,0	327,6	292,4	239,7	238,4	195,8

Osobní doprava

EKONOMICKÝ PILÍŘ

Indikátor	Přeprava cestujících v rámci kraje veřejnou silniční a železniční dopravou na obyvatele		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	náhradní indikátor (nahrazuje indikátor „Převážní náročnost v osobní dopravě“, který je obsažen SUR 2004, SZ 2006, OSUR 2007)		
Zdroj dat	Ministerstvo dopravy ČR		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	ročně
Popis	Přeprava cestujících udává počet přepravovaných osob ve veřejné silniční a železniční dopravě. Veřejnou silniční dopravou se pro účely výpočtu indikátoru rozumí veřejná autobusová doprava (veřejný zájem + ostatní). V obou typech dopravy jsou uváděny pouze počty přepravených osob v rámci kraje. Není uvažována přeprava cestujících městskou hromadnou dopravou. Přepočten je proveden na střední stav obyvatelstva.		

Tab. 2.3.12 Přeprava cestujících v rámci kraje veřejnou silniční a železniční dopravou na obyvatele

	ČR	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
2003	47,0	15,7	52,0	45,8	48,8	45,1	33,5	35,3	43,9	45,9	49,5	54,9	69,2	69,2	56,6
2006	48,7	17,7	58,1	44,7	46,4	42,8	36,2	44,3	48,0	48,9	56,6	64,0	65,2	69,3	48,7

Výdaje na výzkum a vývoj

Indikátor	Výdaje na výzkum a vývoj k HDP v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004, SZ 2005, SZ 2006, OSUR 2007		
Zdroj dat	Český statistický úřad		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	ročně
Popis	Jedná se o všechny vnitřní výdaje na výzkum a vývoj (podle metodiky OECD uvedené ve Frascati manuálu) uskutečněné v rámci zpravodajské jednotky (ZJ) či pracoviště výzkumu a vývoje a dále jsou zahrnuty i výdaje uskutečněné mimo ZJ, ale podporující vnitřní výzkum a vývoj (např. nákup dodávek pro VaV). Výdaje na výzkum a vývoj jsou přepočteny na HDP v běžných cenách.		

Tab. 2.3.13 Výdaje na výzkum a vývoj k HDP v %

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	1,2	1,2	1,3	1,2	1,4	1,5
Hl. m. Praha	1,8	1,7	1,9	2,0	2,2	2,4
Středočeský	3,0	2,9	2,6	2,4	2,8	2,6
Jihočeský	0,6	0,6	0,7	0,7	1,0	1,0
Plzeňský	0,5	0,7	0,5	0,6	0,8	0,8
Karlovarský	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ústecký	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3
Liberecký	0,8	0,8	0,9	0,9	1,1	1,3
Královéhradecký	0,6	0,6	0,6	0,9	0,8	0,7
Pardubický	1,0	1,0	1,2	1,2	1,3	1,5
Vysočina	0,3	0,4	0,4	0,4	0,6	0,4
Jihomoravský	1,3	1,3	1,3	1,4	1,6	1,6
Olomoucký	0,6	0,7	0,7	0,8	1,0	0,9
Zlínský	0,6	1,0	0,7	0,6	1,1	1,1
Moravskoslezský	0,8	0,6	1,0	0,8	0,7	1,6

Domácnosti s čistým příjmem pod hranicí životního minima

SOCIÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Podíl domácností s čistým příjmem pod hranicí životního minima v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	náhradní indikátor (nahrazuje indikátor „populace žijící pod hranicí chudoby před a po sociálních transferech“, který je obsažen v SUR 2004, SZ 2005, SZ 2006, OSUR 2007)		
Zdroj dat	Český statistický úřad, SSD 2001 (údaje za rok 2000), Mikrocensus 2002, EU-SILC 2005 (údaje za rok 2004)		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	nepravidelně
Popis	Životní minimum bylo vypočteno pro každou samostatně hospodařící domácnost zvlášť na základě jejího složení, věku dětí a zákonných částek životního minima platných v daném roce. Děti byly do věkových kategorií zařazeny podle věku dokončeného v daném roce. V šetření byly u jednotlivých osob zjišťovány příjmy z hlavní a vedlejší pracovní činnosti, dávky nemocenského a důchodového pojištění, podpora v nezaměstnanosti, sociální dávky a ostatní příjmy. Protože byly zapisovány nezdanitelné a odečitatelné položky příjmů, které tyto osoby uplatnily v rámci zúčtování své daňové povinnosti, bylo možné dopočítat odpovídající částky na zdravotní a sociální pojištění a daň z příjmu fyzických osob, jejichž odečtením vznikl za každou osobu čistý příjem. Z dílčích čistých příjmů za osoby byl pak vytvořen hlavní národní ukazatel - čistý peněžní příjem domácnosti.		

Tab. 2.3.14 Podíl domácností s čistým příjmem pod hranicí životního minima v %

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
2000	3,4	2,4	3,1	3,1	4,8	2,6	4,3	2,5	2,2	3,0	3,0	3,8	5,9	2,6	3,7
2002	3,3	1,2	1,9	2,3	1,3	6,3	5,7	3,5	2,7	3,4	1,5	4,2	2,5	6,3	4,8
2004	3,1	1,3	2,4	1,4	2,7	4,0	5,5	2,9	4,6	7,9	1,0	2,0	2,4	4,1	3,8

Obecná míra nezaměstnanosti

SOCIÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Obecná míra nezaměstnanosti celkem v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004, SZ 2005, SZ 2006, OSUR 2007		
Zdroj dat	Český statistický úřad, Výběrové šetření pracovních sil		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	čtvrtletně
Popis	Obecná míra nezaměstnanosti podle metodiky Mezinárodní organizace práce (ILO) vyjadřuje podíl nezaměstnaných na celkové pracovní síle; za nezaměstnané jsou považovány osoby ve věku 15 a více let, které ve sledovaném období nebyly zaměstnané, aktivně hledaly práci a byly schopné nastoupit do práce nejpozději do 14 dnů.		

Tab. 2.3.15 Obecná míra nezaměstnanosti v %

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	4,3	4,3	4,0	3,9	4,8	6,5	8,7	8,8	8,1	7,3	7,8	8,3	7,9	7,1
Hl. m. Praha	3,5	2,8	2,5	2,0	2,4	3,3	4,0	4,3	3,9	3,6	4,2	3,9	3,5	2,8
Středočeský	4,4	3,8	3,8	3,1	3,8	5,4	8,0	7,5	6,7	4,9	5,2	5,4	5,2	4,5
Jihočeský	3,3	3,2	2,5	2,8	3,4	4,9	6,2	5,8	5,6	5,0	5,2	5,7	5,0	5,1
Plzeňský	4,0	3,8	3,3	2,7	4,3	5,4	6,8	6,2	5,8	4,7	5,3	5,8	5,1	4,6
Karlovarský	4,7	5,1	4,0	3,4	4,5	6,8	8,1	8,4	7,4	7,5	6,4	9,4	10,9	10,2
Ústecký	4,6	6,5	7,1	9,0	9,9	11,7	15,4	16,0	13,3	12,7	13,0	14,5	14,5	13,7
Liberecký	3,3	3,8	3,9	3,8	3,8	6,9	8,2	6,2	6,2	4,7	6,1	6,4	6,5	7,7
Královéhradecký	4,3	3,4	3,1	3,2	3,7	5,0	7,0	6,1	6,1	4,2	5,8	6,6	4,8	5,4
Pardubický	4,2	3,5	3,7	3,8	4,3	6,0	8,0	8,3	6,4	7,2	7,6	7,0	5,6	5,5
Vysočina	4,4	4,2	3,7	3,3	4,3	5,8	8,7	6,8	6,1	5,1	5,3	6,8	6,8	5,3
Jihomoravský	4,2	3,9	3,3	3,2	3,6	5,1	8,0	8,3	8,5	7,6	8,0	8,3	8,1	8,0
Olomoucký	4,8	5,1	4,6	4,9	5,3	7,2	10,6	12,8	10,4	9,6	9,6	12,0	10,0	8,2
Zlínský	4,2	3,8	4,1	3,5	4,3	6,4	8,6	8,1	8,5	7,9	7,5	7,4	9,4	7,0
Moravskoslezský	5,8	6,4	5,8	5,2	8,0	10,1	13,0	14,3	14,3	13,3	14,7	14,5	13,9	12,0

Míra registrované nezaměstnanosti

SOCIÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Míra registrované nezaměstnanosti celkem v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004, SZ 2005, SZ 2006, OSUR 2007		
Zdroj dat	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR		
Územní dostupnost	kraje, okresy	Periodicita	měsíčně
Popis	Míra registrované nezaměstnanosti podle metodiky platné od 1. 7. 2004 vyjadřuje podíl počtu dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání na pracovní síle. Podle metodiky platné do 30. 6. 2004 se jednalo o podíl celkového počtu neumístěných uchazečů o zaměstnání na pracovní síle.		

Tab. 2.3.16 Míra registrované nezaměstnanosti k 31. 12. v %

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004 ¹⁾	2005	2006
Česká republika	3,5	3,2	2,9	3,5	5,2	7,5	9,4	8,8	8,9	9,8	10,3	9,5	8,9	7,7
Hl. m. Praha	0,3	0,3	0,3	0,4	0,9	2,3	3,5	3,4	3,4	3,7	4,0	3,6	3,2	2,7
Středočeský	4,0	2,9	2,6	3,0	4,6	6,1	7,5	6,8	6,8	7,2	7,4	6,8	6,3	5,3
Jihočeský	3,0	2,2	2,0	2,5	3,9	5,7	6,7	5,8	6,0	6,7	7,0	6,6	6,7	5,7
Plzeňský	3,7	2,6	2,2	2,6	4,2	6,1	7,4	6,5	6,5	7,1	7,6	6,7	6,4	5,6
Karlovarský	2,0	1,7	2,1	2,7	4,6	6,9	9,0	8,0	8,7	10,1	10,6	10,7	10,3	9,2
Ústecký	5,2	5,2	5,8	7,1	10,0	13,2	15,9	16,1	15,8	17,1	17,9	15,8	15,4	13,8
Liberecký	2,8	2,4	2,5	3,0	5,2	7,0	7,8	6,4	7,4	8,7	9,5	8,2	7,7	7,0
Královéhradecký	2,6	2,2	2,0	2,6	4,0	6,1	7,5	5,9	6,3	7,3	7,9	7,7	7,3	6,3
Pardubický	3,9	2,8	2,7	3,4	4,7	6,6	9,0	7,9	7,9	8,7	9,4	8,9	8,3	6,9
Vysočina	5,1	3,9	3,4	4,0	5,7	7,5	9,2	7,5	7,0	8,3	9,2	8,8	8,2	7,1
Jihomoravský	5,3	3,2	2,9	3,4	5,4	7,9	9,9	9,3	9,7	11,2	11,5	10,7	10,2	8,8
Olomoucký	5,6	4,7	4,3	5,3	7,6	10,2	12,4	11,9	11,8	12,2	12,5	11,7	10,6	9,0
Zlínský	4,8	3,0	2,4	3,2	4,7	7,0	8,7	8,1	8,5	10,2	10,6	9,5	9,3	7,8
Moravskoslezský	6,6	6,0	5,1	5,7	7,8	11,4	14,9	15,1	15,1	15,9	16,8	15,7	14,2	12,6

¹⁾ od 1. 7. 2004 změna metodiky - celkový počet uchazečů o zaměstnání nahrazen počtem uchazečů dosažitelných

Míra zaměstnanosti starších pracovníků

SOCIÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Míra zaměstnanosti osob ve věku 55 – 64 let celkem v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004, SZ 2005, SZ 2006, OSUR 2007		
Zdroj dat	Český statistický úřad, Výběrové šetření pracovních sil		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	čtvrtletně
Popis	Míra zaměstnanosti osob ve věku 55 – 64 let vyjadřuje podíl počtu zaměstnaných osob ve věku 55 – 64 let na počtu všech osob ve věku 55 – 64 let.		

Tab. 2.3.17 Míra zaměstnanosti osob ve věku 55 – 64 let v %

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	31,3	32,3	34,8	37,3	38,3	37,1	37,5	36,3	37,1	40,7	42,3	42,6	44,6	45,2
Hl. m. Praha	45,7	46,8	50,2	53,6	55,9	58,9	61,3	57,7	59,0	60,5	63,6	58,2	58,5	60,7
Středočeský	30,5	30,8	31,6	37,6	39,3	38,5	38,9	36,1	38,0	44,8	46,5	46,5	47,9	49,0
Jihočeský	32,1	33,4	35,2	40,1	38,2	35,4	35,7	35,0	36,9	38,5	40,2	43,9	43,3	42,0
Plzeňský	28,7	32,1	34,6	39,1	40,4	37,3	37,1	34,5	34,9	38,9	42,7	43,8	48,9	46,8
Karlovarský	34,3	35,7	37,2	38,5	39,3	36,0	39,3	42,2	36,9	40,4	43,7	44,8	47,8	46,9
Ústecký	32,5	33,1	30,1	28,8	33,9	33,6	30,9	30,9	34,0	35,9	38,9	40,4	42,3	42,3
Liberecký	38,1	37,3	42,6	42,7	37,6	35,1	36,2	38,1	42,2	47,2	47,6	47,0	44,8	43,0
Královéhradecký	31,2	36,7	39,1	39,0	42,3	39,5	38,6	39,8	40,6	44,8	44,5	43,5	44,0	48,4
Pardubický	28,6	33,5	39,8	37,6	39,4	39,4	36,4	29,6	29,7	35,8	38,1	38,4	42,0	44,0
Vysočina	27,1	27,9	31,1	29,9	26,8	28,9	30,7	30,2	30,3	36,3	36,7	37,4	41,9	42,6
Jihomoravský	29,0	28,6	32,1	36,6	35,4	33,9	38,7	35,5	36,1	39,1	40,5	40,1	41,7	43,0
Olomoucký	27,6	27,6	31,4	32,8	35,4	31,9	32,0	32,4	30,8	35,4	34,6	37,1	39,2	39,1
Zlínský	28,6	29,9	30,2	32,6	35,1	34,3	33,4	33,1	31,4	31,5	36,0	40,2	40,2	42,2
Moravskoslezský	22,8	22,2	26,5	29,8	30,4	27,4	24,7	25,0	25,7	29,6	27,7	30,3	35,6	34,5

Zaměstnanost žen

SOCIÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Míra zaměstnanosti žen v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	OSUR 2007		
Zdroj dat	Český statistický úřad, Výběrové šetření pracovních sil		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	čtvrtletně
Popis	Míra zaměstnanosti žen vyjadřuje podíl počtu zaměstnaných žen na počtu všech žen starších 15 let.		

Tab. 2.3.18 Míra zaměstnanosti žen v %

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	49,5	49,9	49,8	49,4	48,7	47,7	46,6	46,2	46,2	46,3	45,8	45,5	45,7	46,1
Hl. m. Praha	51,5	52,3	52,8	53,2	53,1	53,5	54,0	52,8	53,0	52,7	52,3	51,2	51,9	52,8
Středočeský	47,9	48,1	48,3	48,8	48,6	47,9	45,8	45,8	45,9	46,8	46,9	46,3	46,8	47,5
Jihočeský	51,6	51,3	51,6	49,9	50,5	48,7	47,7	47,5	48,0	47,4	47,0	47,1	47,4	47,2
Plzeňský	50,5	50,8	50,1	50,9	49,7	47,3	47,2	48,6	47,9	48,8	48,3	47,3	48,0	47,9
Karlovarský	54,3	53,4	52,8	53,7	52,3	51,8	52,0	52,6	50,3	48,4	49,8	47,6	47,4	46,0
Ústecký	51,2	49,9	49,3	47,7	47,7	44,6	41,6	40,7	43,3	43,3	41,5	44,1	42,9	42,2
Liberecký	52,8	51,8	51,2	51,1	48,6	45,6	48,2	48,8	48,6	48,2	46,8	48,1	45,8	44,6
Královéhradecký	48,7	49,9	51,8	50,8	50,1	49,4	47,6	48,2	46,9	48,0	45,8	45,7	46,0	48,1
Pardubický	48,7	50,3	50,9	49,6	49,4	49,2	46,9	44,9	45,7	45,2	44,9	44,8	45,6	45,9
Vysočina	48,0	49,3	48,7	48,1	47,0	45,5	45,0	46,3	46,9	45,6	45,8	45,2	45,0	45,9
Jihomoravský	48,2	48,7	48,6	47,5	47,1	47,1	46,6	45,9	45,1	44,9	44,5	44,4	44,3	44,2
Olomoucký	49,9	49,4	48,9	47,0	46,6	45,4	44,6	42,0	42,8	44,7	43,7	41,7	42,4	43,9
Zlínský	48,7	49,5	48,1	47,6	47,6	45,7	45,0	44,5	43,7	43,4	44,9	44,2	43,0	45,0
Moravskoslezský	46,6	47,7	47,8	48,2	46,0	45,0	42,6	42,0	41,6	42,3	41,0	41,2	42,5	42,4

Míra úmrtnosti

SOCIÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Standardizovaná míra úmrtnosti celkem (počet zemřelých na 1 000 obyvatel středního stavu)		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004, SZ 2005, SZ 2006, OSUR 2007		
Zdroj dat	Český statistický úřad		
Územní dostupnost	kraje, okresy	Periodicita	ročně
Popis	Standardizovaná míra úmrtnosti přepočítává stavy skutečně zemřelých v jednotlivých krajích na věkovou strukturu České republiky. Byla použita tzv. přímá standardizace, kdy za standard byla zvolena věková struktura obyvatel v České republice v roce 2001 (standardizace eliminuje vliv rozdílné věkové struktury populace v jednotlivých krajích).		

Tab. 2.3.19 Standardizovaná míra úmrtnosti celkem na 1 000 obyvatel

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	12,6	12,4	12,4	11,7	11,5	11,0	10,9	10,7	10,5	10,4	10,5	10,0	9,8	9,3
Hl. m. Praha	11,6	11,3	11,4	10,8	10,4	9,9	9,7	9,5	9,5	9,4	9,4	8,8	8,5	8,2
Středočeský	13,4	13,1	13,0	12,4	12,0	11,3	11,7	11,2	11,0	10,7	11,0	10,5	10,4	9,5
Jihočeský	12,4	12,2	12,3	11,5	11,4	10,9	10,9	10,5	10,4	10,0	10,3	10,0	9,7	9,1
Plzeňský	13,1	13,0	13,0	12,2	12,3	11,5	11,1	10,8	10,7	10,5	10,8	10,3	9,8	9,7
Karlovarský	14,2	13,9	13,2	13,4	12,5	12,0	11,7	11,9	12,3	10,9	11,5	11,0	10,6	10,2
Ústecký	14,4	14,1	13,9	13,4	12,8	13,1	12,5	12,2	12,2	12,6	12,3	11,7	11,5	10,9
Liberecký	13,0	12,8	12,4	11,8	11,9	11,3	11,3	11,3	10,9	11,0	10,7	10,2	9,8	9,3
Královéhradecký	11,8	11,5	11,3	11,0	10,9	10,4	10,4	10,1	10,0	9,7	10,0	9,5	9,2	9,1
Pardubický	12,7	12,4	12,4	11,4	10,8	10,8	10,8	10,2	10,1	10,2	10,2	9,8	9,5	9,2
Vysočina	12,0	12,1	11,8	11,0	11,3	10,5	10,5	10,4	10,0	9,9	10,2	9,3	9,8	8,5
Jihomoravský	12,1	11,9	11,5	11,1	10,8	10,3	10,3	10,2	9,8	9,9	9,9	9,3	9,4	9,0
Olomoucký	12,5	11,9	12,1	11,5	11,7	11,1	10,6	10,7	10,5	10,4	10,2	9,6	9,5	9,0
Zlínský	12,2	12,3	12,3	11,5	11,5	11,1	10,8	10,6	10,3	9,8	10,5	9,7	9,9	9,2
Moravskoslezský	13,3	13,0	13,3	12,3	12,2	11,8	11,5	11,3	11,4	11,3	11,3	10,8	10,5	10,0

Očekávaná délka života

SOCIÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Střední délka života mužů a žen (naděje dožití) při narození (roky)		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004, SZ 2005, SZ 2006, OSUR 2007		
Zdroj dat	Český statistický úřad, demografická statistika (úmrtnostní tabulky)		
Územní dostupnost	kraje, okresy	Periodicita	ročně, okresy 1 x za 5 let
Popis	Očekávaná délka života (neboli naděje dožití) vychází z úmrtnostních poměrů v dané populaci; vyjadřuje počet roků, které pravděpodobně prožijí osoby ve věku 0 let (při narození) za předpokladu, že se po celou dobu jejich života nezmění řád vymírání.		

Tab. 2.3.20 Naděje dožití mužů a žen při narození (roky)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
	Muži													
Česká republika	69,20	69,54	69,72	70,37	70,50	71,13	71,40	71,65	72,07	72,07	72,03	72,55	72,88	73,45
Hl. m. Praha	70,43	71,00	71,05	71,34	71,94	72,33	72,93	73,29	73,46	73,71	73,68	74,07	74,67	75,21
Středočeský	68,55	68,73	68,94	69,49	70,02	70,56	70,76	70,91	71,58	72,07	71,99	71,98	72,45	73,01
Jihočeský	69,09	69,76	69,77	70,20	70,75	71,22	71,68	72,04	72,31	72,25	72,48	72,79	73,06	73,66
Plzeňský	69,18	69,68	69,79	70,27	70,54	70,95	71,64	71,82	72,10	72,45	72,32	72,27	72,90	73,42
Karlovarský	67,37	68,34	68,30	68,18	68,71	69,95	70,70	70,78	70,60	71,21	71,52	71,30	71,88	72,25
Ústecký	66,96	67,33	67,53	68,11	68,77	68,80	69,21	69,83	70,09	69,95	69,73	70,17	70,76	71,16
Liberecký	68,49	69,29	69,59	70,21	69,98	70,25	70,73	70,94	71,22	71,33	71,65	72,35	72,72	72,96
Královéhradecký	69,62	70,67	71,11	71,31	71,33	71,47	71,85	72,16	72,54	73,09	73,05	73,13	73,74	74,39
Pardubický	69,72	69,75	70,08	70,69	71,25	71,37	71,55	72,10	72,64	72,68	72,59	72,90	73,17	73,44
Vysočina	69,98	70,29	70,40	70,87	71,02	71,39	71,94	72,04	72,63	72,91	72,76	73,26	73,63	73,89
Jihomoravský	69,32	69,72	70,20	70,65	71,01	71,55	71,87	71,90	72,31	72,56	72,51	72,92	73,02	73,17
Olomoucký	68,76	69,37	69,83	70,15	70,27	70,35	71,00	71,31	71,41	71,68	72,07	72,62	73,01	73,19
Zlínský	69,17	69,50	69,31	69,66	70,18	70,67	71,12	71,01	71,37	72,13	72,00	71,80	72,04	72,63
Moravskoslezský	67,71	68,26	68,41	68,70	69,08	69,41	69,91	70,13	70,27	70,57	70,68	70,88	71,33	71,86
	Ženy													
Česká republika	76,41	76,58	76,63	77,27	77,49	78,06	78,13	78,35	78,41	78,54	78,51	79,04	79,10	79,67
Hl. m. Praha	76,80	76,99	76,99	77,47	78,06	78,41	78,77	79,03	78,95	78,94	79,15	79,59	80,01	80,36
Středočeský	75,74	75,87	76,34	76,67	76,95	77,34	77,46	77,53	77,95	78,27	78,21	78,37	78,58	78,98
Jihočeský	76,57	76,75	76,75	77,01	77,42	77,83	78,12	78,27	78,36	78,56	78,77	79,06	79,30	79,53
Plzeňský	76,08	76,27	76,11	76,38	76,54	76,87	77,34	77,77	78,03	78,34	78,55	78,62	78,92	79,09
Karlovarský	74,45	74,55	75,23	76,06	76,14	76,49	77,07	77,03	76,90	77,54	77,47	77,49	78,06	78,41
Ústecký	74,84	74,73	74,74	75,06	75,60	76,06	76,23	76,59	76,50	76,48	76,89	77,23	77,27	77,47
Liberecký	75,71	75,93	76,14	76,69	77,18	77,63	77,78	77,38	77,86	78,33	78,11	78,30	78,89	79,48
Královéhradecký	76,83	77,07	76,98	77,47	78,08	78,44	78,76	78,67	78,96	78,80	78,83	79,18	79,94	80,09
Pardubický	76,39	76,34	76,30	77,11	78,07	78,60	78,31	78,32	78,59	78,70	78,76	78,76	79,54	79,70
Vysočina	77,45	77,51	77,48	77,86	78,15	78,08	78,38	78,53	78,64	79,03	79,23	79,43	79,48	80,03
Jihomoravský	76,90	77,15	77,42	77,58	77,87	78,37	78,66	78,67	78,96	79,17	79,26	79,61	79,72	79,94
Olomoucký	76,77	76,84	76,94	77,10	77,36	77,97	78,57	78,65	78,59	78,63	78,78	79,13	79,47	79,65
Zlínský	76,97	77,24	77,36	77,44	77,42	77,80	78,22	78,45	78,72	79,00	79,00	79,54	79,74	79,71
Moravskoslezský	75,84	76,23	76,03	76,17	76,62	77,03	77,58	77,77	77,82	77,99	77,97	78,17	78,55	78,84

Nejvyšší dosažené vzdělání

SOCIÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním z celkového počtu obyvatel ve věku 15 a více let v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	náhradní indikátor (nahrazuje indikátor „podíl obyvatel ve věku 20 – 24 let s alespoň vyšším sekundárním vzděláním“, který je obsažen v SUR 2004, SZ 2005, SZ 2006 a OSUR 2007)		
Zdroj dat	Český statistický úřad, Výběrové šetření pracovních sil		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	roční
Popis	Podíl počtu obyvatel s ukončeným vysokoškolským vzděláním (ISCED 5,6) z celkového počtu obyvatel ve věku 15 a více let		

Tab. 2.3.21 Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním z celkového počtu obyvatel ve věku 15 a více let v %

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	7,8	7,5	7,8	7,8	7,9	7,9	8,4	8,6	8,7	9,5	9,6	9,9	10,4	10,9
Hl. m. Praha	18,2	16,6	17,9	16,5	16,6	17,6	19,0	19,3	19,7	21,5	21,6	22,1	22,4	23,1
Středočeský	5,3	5,3	5,5	5,9	6,0	5,6	5,9	5,7	6,6	6,7	7,3	7,9	8,1	8,4
Jihočeský	6,6	6,6	7,5	7,1	7,0	6,9	7,2	6,9	7,2	8,5	8,6	8,7	8,7	9,9
Plzeňský	7,0	7,2	7,0	7,0	6,9	7,5	7,8	7,4	7,8	8,4	8,0	9,0	8,5	8,8
Karlovarský	4,9	4,6	5,1	4,8	5,0	5,2	6,1	6,0	5,8	5,6	6,4	6,6	6,9	6,7
Ústecký	4,4	4,3	4,4	4,3	4,4	4,3	5,1	5,0	5,0	6,1	4,9	5,1	5,9	6,5
Liberecký	4,8	5,8	6,3	5,6	5,8	6,2	6,1	6,1	6,4	7,0	7,3	6,4	7,7	7,7
Královéhradecký	7,0	6,9	6,6	6,8	7,2	6,9	6,6	7,1	7,5	7,9	8,3	8,3	8,6	10,5
Pardubický	6,0	5,4	6,5	5,8	6,7	6,6	6,7	7,3	6,8	7,4	7,9	7,9	9,2	9,1
Vysočina	5,3	6,3	5,9	5,7	5,9	6,1	5,3	5,8	5,6	6,9	7,4	7,4	8,1	8,6
Jihomoravský	9,6	9,4	10,0	10,6	9,9	9,5	10,4	10,6	9,8	11,8	11,8	12,5	12,6	12,6
Olomoucký	7,2	5,8	5,8	6,0	6,7	6,9	6,4	7,4	7,7	7,3	7,9	8,4	9,9	10,2
Zlínský	7,1	6,7	6,0	6,3	5,8	6,3	6,5	7,2	7,0	7,8	8,1	8,5	9,2	9,2
Moravskoslezský	5,7	5,7	5,6	6,3	6,7	6,1	7,0	7,4	7,7	7,7	7,9	7,9	8,4	9,1

Přístup k internetu

SOCIÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Podíl domácností připojených k internetu v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004, SZ 2005, SZ 2006, OSUR 2007		
Zdroj dat	Český statistický úřad, Výběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a mezi jednotlivci – příloha k VŠPS		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	roční
Popis	Podíl domácností připojených k internetu z celkového počtu domácností v daném regionu.		

Tab. 2.3.22 Podíl domácností připojených k internetu v %

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
2003 ¹⁾	14,8	29,3	15,5	11,8	11,6	15,9	9,6	13,1	13,8	15,6	15,6	18,6	8,9	14,8	12,3
2004 ¹⁾	19,4	34,7	22,3	18,6	16,0	17,1	15,4	17,0	21,9	14,1	16,7	18,7	12,8	13,7	16,0
2006 ²⁾	26,7	36,7	28,7	24,6	27,5	26,1	19,3	23,9	27,8	26,3	24,6	28,2	23,9	19,2	25,8

¹⁾ období šetření 4. čtvrtletí

²⁾ období šetření 2. čtvrtletí

Výdaje na kulturu z veřejných rozpočtů

SOCIÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Výdaje na kulturu z veřejných rozpočtů na obyvatele v Kč		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	náhradní indikátor (nahrazuje indikátor „dostupnost veřejných služeb kultury – podíl výdajů na kulturu dle platné rozpočtové skladby z celkových výdajů veřejných rozpočtů“, který je obsažen v SUR 2004, SZ 2005 a SZ 2006)		
Zdroj dat	Ministerstvo financí ČR, databáze ARIS		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	roční
Popis	Celkové množství finančních prostředků vynaložených na kulturu z rozpočtů územně samosprávných celků (krajů a obcí) v přepočtu na 1 obyvatele (střední stav). Jedná se jak o samotné výdaje krajů a obcí, tak o prostředky ze státního rozpočtu poskytnuté krajům a obcím formou dotací. Započítávají se výdaje na divadla, hudební činnost, filmovou tvorbu, kina, knihovnictví, muzea a galerie, vydavatelskou činnost, kulturní výstavy a jiné. Naopak sem nepatří prostředky vydávané např. na obnovu kulturních památek, sdělovací prostředky, cirkve, tělovýchovu či volný čas. Údaje dostupné od roku 2003, kdy byla dokončena transformace veřejné správy – ještě v roce 2002 byly některé příspěvkové organizace převáděny pod krajské úřady.		

Tab. 2.3.23 Výdaje na kulturu z veřejných rozpočtů na obyvatele v Kč

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
2003	601	823	467	231	856	765	543	605	650	563	438	663	646	575	581
2004	647	801	495	216	944	817	600	634	728	603	490	769	705	635	638
2005	686	789	517	269	971	839	623	692	746	651	531	820	762	666	733
2006	727	818	518	329	1 050	957	650	681	768	684	567	873	851	721	775

Pokrytí území schválenou územně plánovací dokumentací obcí

SOCIÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Podíl rozlohy obcí se schválenou a platnou územně plánovací dokumentací z celkové rozlohy kraje v %
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SZ 2005, SZ 2006
Zdroj dat	Ústav územního rozvoje Brno (centrální databáze DAS2002)
Územní dostupnost	kraje, okresy, obce
Periodicita	průběžně
Popis	Územně plánovací dokumentace (ÚPD) soustavně a komplexně řeší funkční využití území, stanoví zásady jeho organizace a věcně a časově koordinuje výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území. Vytváří předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území, zejména se zřetelem na péči o životní prostředí. ÚPD obcí je zpracovávána s ohledem na všechny tři pilíře udržitelného rozvoje území. Schválená ÚPD obcí je právně závazným dokumentem pro vlastníky pozemku a výkon státní správy na úseku územního plánování a rozhodování. Podíl rozlohy s ÚPD obcí z celkové rozlohy je počítán bez rozlohy vojenských újezdů, za obce se schválenou ÚPD je započtena celá rozloha obce.

Tab. 2.3.24 Podíl rozlohy obcí se schválenou a platnou ÚPD z celkové rozlohy kraje v %

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
2000	42,0	100,0	37,4	37,5	38,8	41,1	44,5	42,1	38,1	32,3	25,8	44,0	41,6	76,3	61,4
2006	68,3	100,0	60,4	68,0	62,3	75,8	68,3	65,9	63,8	74,5	45,3	68,5	76,4	94,8	87,6

Průměrná délka soudního řízení

SOCIÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Průměrná délka soudního řízení ode dne nápadu do dne právní moci ve dnech		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SZ 2005, SZ 2006		
Zdroj dat	Ministerstvo spravedlnosti České republiky		
Územní dostupnost	soudní kraje	Periodicita	ročně
Popis	Soudní řízení je zahájeno přijetím návrhu žaloby u soudu a ukončeno zapsáním právní moci rozhodnutí soudu. Do délky řízení je započtena nejen doba, po kterou soud 1. stupně případ projednával, ale i doba projednávání případného odvolání u soudu 2. stupně a následně doba nezbytná pro doručení rozhodnutí soudu všem účastníkům řízení a zákonná doba pro podání odvolání. Sleduje se průměrná délka soudního řízení ve věcech trestní agendy, občanskoprávní a opatrovnícké agendy a od roku 2002 do roku 2005 obchodní agendy. Údaje jsou dostupné za okresní a krajské soudy v územní struktuře „soudních“ krajů, odpovídajících územní struktuře krajů platné do konce roku 1999.		

Tab. 2.3.25 Průměrná délka soudního řízení ode dne nápadu do dne právní moci ve dnech

	Česká republika	soudní kraje							
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Západočeský	Severočeský	Východočeský	Jihomoravský	Severomoravský
Trestní řízení									
Okresní soudy									
1995	179	186	160	185	254	220	119	156	163
2001	265	229	182	198	365	434	169	223	246
2002	273	217	186	187	382	419	159	254	268
2003	268	229	186	205	367	401	161	242	261
2004	265	221	181	192	342	388	167	257	263
2005	254	199	175	185	322	388	151	271	237
2006	242	204	152	161	276	384	150	268	214
Krajské soudy									
1995	455	431	477	362	557	486	419	342	482
2001	627	520	448	606	617	832	630	580	700
2002	726	475	395	695	576	1 080	567	789	954
2003	758	528	348	428	598	1 112	519	973	953
2004	829	581	363	522	650	1 085	502	986	1 204
2005	697	424	368	677	483	1 079	509	691	1 131
2006	714	479	494	350	617	942	493	823	1 079
Občanskoprávní věci									
Okresní a krajské soudy									
1995	365	410	305	326	304	464	318	380	340
2001	545	615	407	305	353	818	391	550	455
2002	546	647	347	319	354	807	372	565	451
2003	545	610	356	283	346	825	381	586	442
2004	545	697	358	264	330	765	365	541	424
2005	443	390	339	255	330	731	383	524	421
2006 ¹⁾	525	443	354	251	356	881	416	699	513
Řízení o nezletilých dětech									
Okresní soudy									
1995	237	263	204	182	210	311	186	247	242
2001	222	188	151	140	192	350	160	249	239
2002	220	189	142	135	182	327	162	263	246
2003	213	181	136	124	169	321	151	267	237
2004	212	183	127	115	156	324	160	265	231
2005	208	175	135	116	160	322	160	265	216
2006	200	172	131	108	154	314	150	256	204
Obchodní věci									
Krajské soudy									
2002	1 335	1 284	274	597	1 267	2 053	1 024	1 506	1 147
2003	1 422	1 270	334	654	1 210	2 291	868	1 657	1 143
2004	1 402	1 215	437	554	1 438	2 089	1 014	1 770	1 179
2005	1 383	988	531	563	1 090	2 193	1 165	1 777	1 218

¹⁾ od 1. 1. 2006 je součástí občanskoprávní agendy také obchodní agenda

Občanská společnost – politická participace
SOCIÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Volební účast ve volbách do zastupitelstev obcí, do zastupitelstev krajů a ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004, SZ 2005, SZ 2006, OSUR 2007		
Zdroj dat	Český statistický úřad		
Územní dostupnost	kraje, okresy, obce	Periodicita	1 x za čtyři roky
Popis	Volební účast v % je vyjádřena jako podíl počtu hlasujících voličů (osob, jimž byla vydána úřední obálka) a registrovaných voličů (osob zapsaných ve volebních seznamech).		

Tab. 2.3.26 Volební účast v %

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Volby do zastupitelstev obcí															
1994	62,26	53,73	66,00	66,10	65,08	52,56	53,20	60,78	68,29	69,04	73,12	65,86	64,04	67,18	57,31
1998	46,67	39,16	51,69	50,46	48,41	37,63	38,86	44,91	52,28	54,14	58,16	49,70	49,07	51,82	38,63
2002	45,51	35,29	50,54	49,97	48,89	38,92	38,58	44,80	50,69	52,34	54,87	48,07	47,00	50,43	39,32
2006	46,38	42,17	49,90	49,15	47,89	39,14	40,57	44,95	50,03	50,66	54,08	49,35	46,47	49,89	40,19
Volby do zastupitelstev krajů															
2000	33,64	x	32,77	34,13	35,55	28,44	29,68	33,07	34,74	36,46	35,86	34,93	34,19	36,07	33,24
2004	29,62	x	30,73	30,45	31,34	24,99	25,37	30,83	32,56	32,60	31,82	29,71	28,44	30,63	27,55
Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR															
1996	76,41	69,73	78,35	77,05	77,19	69,62	72,04	75,83	79,96	80,32	82,42	77,82	79,00	79,59	75,95
1998	74,03	71,62	76,38	74,83	74,52	67,83	68,99	73,09	77,15	77,83	78,13	75,16	75,23	75,91	71,75
2002	58,00	59,98	58,78	58,11	58,00	50,17	50,65	55,83	60,84	61,14	62,45	60,03	58,88	60,02	55,22
2006	64,47	68,51	65,96	65,36	63,92	56,48	57,22	62,35	66,69	67,37	67,61	65,29	64,52	66,90	61,02

Ženy a muži v politice
SOCIÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Podíl žen z celkového počtu zvolených zastupitelů ve volbách do zastupitelstev obcí a do zastupitelstev krajů v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	OSUR 2007		
Zdroj dat	Český statistický úřad		
Územní dostupnost	kraje, okresy, obce	Periodicita	1 x za čtyři roky
Popis	Indikátor charakterizuje míru zapojení žen v politických a rozhodovacích funkcích a míru naplňování vládního usnesení o prioritách a postupech při prosazování rovnosti mužů a žen ve společnosti.		

Tab. 2.3.27 Podíl žen z celkového počtu zvolených zastupitelů v %

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Volby do zastupitelstev obcí															
1994	17,86	23,64	19,26	15,43	14,52	22,16	21,09	21,76	17,35	18,68	13,15	17,83	18,87	18,13	19,24
1998	20,48	22,40	22,89	17,23	17,08	23,17	25,44	24,69	21,85	20,96	14,64	19,92	21,65	20,05	21,90
2002	22,66	25,26	25,40	18,33	19,04	24,90	27,38	26,39	22,81	24,97	17,87	21,58	24,08	21,55	24,33
2006	24,97	27,03	27,60	21,30	22,29	26,92	29,66	28,84	25,31	26,69	19,59	23,84	26,59	23,43	26,40
Volby do zastupitelstev krajů															
2000	14,38	x	16,93	9,09	28,89	13,33	18,19	20,00	8,89	8,88	11,11	13,84	9,09	6,67	20,00
2004	15,11	x	15,39	18,18	20,00	15,55	16,36	17,78	11,11	8,89	13,33	18,46	12,72	11,11	15,38

Indikátor	Počet obyvatel (střední stav) na 1 nestátní neziskovou organizaci		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SZ 2005, SZ 2006		
Zdroj dat	Český statistický úřad, Registr ekonomických subjektů		
Územní dostupnost	kraje, okresy	Periodicita	ročně
Popis	Indikátor občanské participace vypovídá o demokratické možnosti občana ovlivňovat věci veřejné. Nestátní neziskový sektor pro potřeby výpočtu tohoto indikátoru je definován podle právní formy organizace (nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, sdružení, organizační jednotky sdružení a církevní organizace) a institucionálního sektoru (neziskové instituce sloužící domácnostem). Z důvodu nedostupnosti dat nebyl při výpočtu indikátoru zohledněn stupeň aktivity jednotlivých subjektů.		

Tab. 2.3.28 Počet obyvatel na 1 nestátní neziskovou organizaci

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	155	141	139	130	124	120	119	115	112	117
Hl. m. Praha	140	128	125	123	115	108	103	98	94	98
Středočeský	140	128	126	117	114	111	110	108	107	119
Jihočeský	124	109	106	100	96	92	95	93	90	95
Plzeňský	131	120	118	109	105	102	101	99	101	104
Karlovarský	178	162	152	140	134	131	127	121	122	126
Ústecký	182	162	153	143	138	136	133	130	125	128
Liberecký	163	146	142	133	127	123	118	114	111	114
Královéhradecký	139	126	128	118	114	110	107	104	101	105
Pardubický	141	123	122	114	111	108	108	106	103	107
Vysočina	129	116	114	106	102	99	102	99	97	101
Jihomoravský	164	152	152	142	135	129	129	124	119	123
Olomoucký	159	145	147	134	127	124	124	121	117	124
Zlínský	170	160	159	148	142	138	139	134	130	137
Moravskoslezský	233	208	207	190	180	175	170	163	157	160

Zornění zemědělské půdy

ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Zornění zemědělské půdy v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004		
Zdroj dat	Český úřad zeměměřický a katastrální, Statistická ročenka půdního fondu ČR		
Územní dostupnost	kraje, okresy, obce	Periodicita	ročně
Popis	Podíl orné půdy na zemědělské půdě v %. Výměra orné a zemědělské půdy (v hektarech) je zjištěná z katastru nemovitostí, jehož správu vykonává Český úřad zeměměřický a katastrální. Údaje se vztahují k 31.12. daného roku.		

Tab. 2.3.29 Zornění zemědělské půdy v %

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	74,1	73,8	73,4	72,4	72,2	72,4	72,3	72,0	71,9	71,8	71,7	71,6	71,5	71,4
Hl. m. Praha	73,6	73,5	73,4	73,6	73,7	73,7	73,7	73,6	73,6	73,6	73,6	73,5	73,5	73,5
Středočeský	83,5	83,5	83,5	83,5	83,5	83,6	83,6	83,5	83,4	83,3	83,2	83,2	83,2	83,2
Jihočeský	68,6	67,9	67,6	65,3	65,0	65,1	65,1	64,8	64,6	64,6	64,7	64,6	64,6	64,5
Plzeňský	70,9	70,5	70,3	69,0	68,7	69,3	69,3	69,2	69,1	69,0	68,9	68,9	68,9	68,8
Karlovarský	58,2	56,6	54,4	49,0	48,8	48,7	47,6	46,6	45,8	45,8	45,7	45,6	45,4	45,1
Ústecký	72,4	71,8	71,1	68,4	67,9	67,8	67,7	67,5	67,4	67,3	67,2	67,0	66,9	66,6
Liberecký	54,2	53,4	52,6	51,4	51,3	51,3	51,0	50,5	50,2	50,1	49,6	49,3	48,9	48,7
Královéhradecký	70,6	70,4	70,3	69,8	69,3	69,5	69,5	69,4	69,3	69,3	69,2	69,2	69,1	69,1
Pardubický	74,2	74,2	73,9	73,5	73,5	73,7	73,6	73,5	73,4	73,4	73,4	73,4	73,2	73,2
Vysočina	77,3	77,3	77,3	77,3	77,3	77,9	77,9	77,7	77,5	77,4	77,4	77,4	77,5	77,4
Jihomoravský	84,0	84,0	84,0	84,0	84,1	84,3	84,3	84,2	84,2	84,2	84,0	83,6	83,3	83,2
Olomoucký	79,0	78,5	77,8	76,7	76,4	76,5	76,5	76,3	76,2	75,7	75,4	75,4	74,5	74,5
Zlínský	66,3	66,0	65,8	65,4	65,3	65,3	65,3	64,8	64,6	64,6	64,5	64,4	64,3	64,3
Moravskoslezský	68,9	68,2	67,2	65,3	64,6	64,4	64,2	63,2	63,1	62,9	62,8	62,7	63,2	62,9

Spotřeba průmyslových hnojiv

ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Spotřeba průmyslových hnojiv v čistých živinách (N, P ₂ O ₅ , K ₂ O) v kilogramech na hektar orné půdy		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004, SZ 2006, OSUR 2007		
Zdroj dat	Český statistický úřad, Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	ročně
Popis	Spotřeba průmyslových hnojiv přepočtená na čisté živiny za hospodářský rok (od 1. 7. roku předcházejícího k 30. 6. roku stávajícího) v kilogramech na hektar orné půdy zjištěné ze soupisu ploch osevů (k 31. 5. daného roku). Do roku 2002 byly údaje zpracovány z ročních výkazů o rostlinné výrobě a spotřebě hnojiv za organizace hospodařící na zemědělské půdě. Za ostatní subjekty (s menší výměrou, nepředkládající výkaz) byly zpracovány okresní sumární výkazy na základě kvalifikovaných odhadů. Od roku 2002 došlo ke změně způsobu zjišťování: základem jsou výsledky Agrocenzu 2000, který zahrnoval hospodařící subjekty v zemědělství vymezené prahovými hodnotami (nebyla zahrnuta malá hospodářství samostatně hospodařících rolníků, kteří nepředkládají výkazy). Zjišťování je výběrové, dopočet údajů je prováděn matematicko-statistickými metodami.		

Tab. 2.3.30 Spotřeba průmyslových hnojiv v čistých živinách (N, P₂O₅, K₂O) v kilogramech na hektar orné půdy

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
2000	90,4	70,6	90,7	102,1	84,6	57,5	60,8	60,6	90,9	88,2	105,3	90,1	117,2	86,9	78,0
2001	97,9	74,5	98,3	104,6	94,4	71,1	64,6	58,7	100,6	100,6	112,0	95,5	127,5	95,9	90,2
2002	110,0	67,3	109,9	115,8	100,4	88,7	93,1	79,5	113,5	99,8	118,6	104,5	145,6	110,2	107,6
2003	96,0	86,7	98,9	101,8	79,1	70,0	68,6	76,0	106,6	91,3	104,7	94,1	124,9	85,1	93,9
2004	107,8	107,7	110,2	112,0	88,3	60,0	82,3	78,8	121,6	111,9	115,7	97,4	143,2	115,4	107,7
2005	103,5	91,7	111,4	107,6	80,2	70,9	81,4	85,9	115,6	105,2	107,9	81,1	140,0	110,1	117,8
2006	109,3	97,0	116,5	105,6	92,1	66,0	91,0	93,8	129,0	107,3	109,8	98,3	139,0	111,0	119,0

Koeficient ekologické stability

ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Koeficient ekologické stability		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	neobsažen		
Zdroj dat	Český úřad zeměměřický a katastrální		
Územní dostupnost	kraje, okresy, obce	Periodicita	ročně
Popis	Koeficient ekologické stability je poměrové číslo, které stanovuje poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinných prvků v daném území. Mezi stabilní prvky patří lesy, trvalé travní porosty, sady, zahrady, vinice, chmelnice a vodní plochy, mezi nestabilní prvky patří orná půda, zastavěné plochy a ostatní plochy. Hodnoty koeficientu ekologické stability menší nebo rovné 0,10 dosahují území s maximálním narušením přírodních struktur; 0,10 – 0,30 území nadprůměrně využívaná se zřetelným narušením přírodních struktur; 0,31 – 1,00 území intenzivně využívaná, zejména zemědělskou velkovýrobou; 1,01 – 2,99 celkem vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami; hodnoty 3,00 a více dosahuje přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem.		

Tab. 2.3.31 Koeficient ekologické stability

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	0,98	0,98	0,99	1,01	1,02	1,02	1,02	1,03	1,03	1,03	1,04	1,04	1,04	1,04
Hl. m. Praha	0,30	0,30	0,31	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Středočeský	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,66	0,66	0,66	0,66	0,66	0,66
Jihočeský	1,32	1,34	1,35	1,41	1,42	1,42	1,42	1,43	1,44	1,44	1,44	1,45	1,45	1,45
Plzeňský	1,26	1,26	1,27	1,31	1,31	1,30	1,30	1,30	1,31	1,31	1,31	1,31	1,31	1,32
Karlovarský	1,56	1,60	1,66	1,81	1,82	1,83	1,86	1,90	1,92	1,92	1,92	1,92	1,93	1,94
Ústecký	0,84	0,86	0,87	0,92	0,93	0,94	0,94	0,94	0,95	0,95	0,95	0,95	0,96	0,96
Liberecký	1,90	1,92	1,95	2,00	2,00	2,01	2,02	2,10	2,11	2,12	2,14	2,15	2,17	2,18
Královéhradecký	0,99	0,99	0,99	1,00	1,02	1,01	1,01	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	1,03
Pardubický	0,86	0,86	0,87	0,88	0,88	0,87	0,88	0,88	0,88	0,88	0,88	0,88	0,89	0,89
Vysočina	0,84	0,84	0,84	0,84	0,84	0,83	0,83	0,84	0,84	0,84	0,84	0,85	0,84	0,84
Jihomoravský	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,66	0,67	0,67
Olomoucký	0,86	0,87	0,90	0,92	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,95	0,96	0,96	0,98	0,98
Zlínský	1,35	1,36	1,36	1,37	1,38	1,38	1,38	1,40	1,40	1,40	1,40	1,41	1,41	1,41
Moravskoslezský	1,15	1,17	1,18	1,23	1,25	1,26	1,26	1,29	1,29	1,30	1,31	1,31	1,30	1,30

Ekologické zemědělství

ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové výměře zemědělské půdy v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004, SZ 2006, OSUR 2007		
Zdroj dat	Ministerstvo zemědělství		
Územní dostupnost	kraje, okresy, ORP	Periodicita	ročně
Popis	Ekologické zemědělství je založeno na hospodaření bez používání umělých hnojiv, chemických přípravků, postřiků, hormonů, umělých látek a genetických modifikací, a to v oblasti pěstování rostlin i v chovu zvířat. Hlavním principem je biologický koloběh: zdravá půda – zdravé rostliny – zdravá zvířata – zdravé potraviny – zdraví lidé – nenarušená krajina. Zemědělci, kteří se k ekologickému hospodaření přihlašují a registrují na Ministerstvu zemědělství, se řídí zákonem č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a Vyhláškou MZe č. 53/2001. Data vychází ze seznamů ekologických zemědělců zveřejňovaných MZe a jsou k dispozici od roku 2003.		

Tab. 2.3.32 Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové výměře zemědělské půdy v %

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
2003	4,59	0,36	0,22	4,62	4,85	33,49	8,56	6,08	2,21	0,93	0,79	1,02	6,88	8,65	9,30
2006	5,46	0,61	0,28	5,00	5,06	37,10	9,78	12,77	3,52	1,12	0,98	1,23	7,59	10,91	10,86

Index defoliace

ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Index defoliace v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SZ 2006, OSUR 2007		
Zdroj dat	Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	ročně
Popis	Defoliace je definována jako relativní ztráta asimilačního aparátu v koruně stromu v porovnání se zdravým stromem, rostoucím ve stejných porostních a stanovištních podmínkách. Sleduje se na 306 monitorovacích plochách, které jsou podle lesnatosti rozmístěny rovnoměrně po území ČR. Defoliace (odlistění) se vyjadřuje v procentech ztráty jehličí (listí). Index defoliace se vyjadřuje jako podíl stromů šedesátiletých a starších ve 3. a 4. stupni odlistění, tedy stromy silně odlistěné (60,0 – 99,9 %) a odumřelé (100,0 % ztráta jehličí/listí). Údaje o defoliaci za Prahu nejsou k dispozici vzhledem k malé výměře monitorovacích ploch.		

Tab. 2.3.33 Index defoliace v %

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	1,70	0,80	0,90	0,90	0,80	0,90	1,10	1,00	1,40	1,60	2,30
Hl. m. Praha											
Středočeský	2,53	0,86	0,71	0,76	0,89	0,91	2,40	1,63	1,45	2,64	3,84
Jihočeský	0,67	0,34	1,05	1,31	1,12	1,17	1,11	1,22	1,51	1,37	2,15
Plzeňský	2,87	0,62	1,54	0,98	0,85	1,17	0,94	1,44	1,21	1,27	1,60
Karlovarský	2,57	0,60	0,91	0,88	0,47	0,67	0,65	1,24	1,24	1,87	2,09
Ústecký	3,67	2,13	1,28	0,38	0,26	0,09	0,14	0,34	1,31	0,62	1,11
Liberecký	3,27	1,16	1,01	0,61	0,96	0,89	1,39	0,56	0,77	0,73	2,15
Královéhradecký	0,96	0,95	0,61	0,49	0,54	0,60	0,94	0,29	0,73	0,99	0,79
Pardubický	0,33		0,42	0,52	1,01	0,90	1,03	2,06	1,85	2,12	3,46
Vysočina	1,03	0,86	0,60	1,03	0,63	0,24	0,48	0,54	1,40	1,21	1,79
Jihomoravský	2,52	0,62	0,38	0,64	1,86	2,91	1,36	1,98	2,38	2,49	3,54
Olomoucký	1,70	2,09	0,80	1,21	1,32	1,10	0,59	1,24	3,16	2,95	3,73
Zlínský	1,00	0,27	0,13	0,57	0,67	0,12	0,12	0,29	1,04	0,40	0,83
Moravskoslezský	0,56	1,15	0,35	0,41	0,78	0,52	0,35	0,38	0,85	1,55	2,71

Podíl listnatých dřevin

ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Podíl listnatých dřevin v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004		
Zdroj dat	Ústav pro hospodářské úpravy lesů Brandýs nad Labem, Informace o stavu lesa		
Územní dostupnost	kraje, okresy, ORP	Periodicita	ročně
Popis	Indikátor podílu listnatých dřevin na celkové výměře lesů na příslušném území; lesy s vyšším podílem listnatých dřevin jsou odolnější vůči povětrnostním vlivům, suchu i hmyzím škůdcům. Jde o údaje z lesních hospodářských plánů a osnov pro celou ČR, kraje a okresy. Údaje mají informativní charakter za příslušnou územněsprávní jednotku a do roku 1998 nezahnují lesy ve správě Ministerstva obrany. Údaje za Moravskoslezský a Olomoucký kraj za roky 1994 – 1996 nejsou k dispozici kvůli chybějícím datům za okres Jeseník.		

Tab. 2.3.34 Podíl listnatých dřevin v %

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Česká republika	21,50	21,63	21,78	21,90	22,06	22,11	22,33	22,55	22,84	23,18	23,43	23,68	23,92
Hl. m. Praha	59,71	59,71	59,71	59,72	59,67	61,39	61,56	61,89	63,25	63,25	65,21	65,22	65,15
Středočeský	26,57	26,84	26,82	26,85	27,09	25,86	25,92	26,21	26,58	26,72	26,93	27,24	27,45
Jihočeský	10,78	10,87	11,00	11,05	11,23	11,26	11,38	11,71	11,90	12,01	12,12	12,27	12,63
Plzeňský	10,60	10,88	10,92	11,18	11,03	10,96	11,09	11,29	11,45	11,73	12,13	12,61	12,84
Karlovarský	10,75	10,75	10,76	10,75	14,46	14,41	14,43	14,54	15,00	15,37	15,63	15,85	15,87
Ústecký	38,49	39,02	39,32	39,73	40,29	40,41	39,97	40,10	40,21	40,21	40,24	40,57	40,88
Liberecký	19,24	19,24	19,26	19,26	19,31	20,03	17,84	17,98	18,49	19,77	20,32	20,32	20,38
Královéhradecký	19,65	19,70	20,52	20,10	20,69	21,48	20,75	20,96	21,09	21,70	21,81	21,78	22,16
Pardubický	16,93	16,18	16,21	16,30	16,24	16,78	16,99	17,05	17,05	17,36	17,36	17,69	17,74
Vysočina	8,22	8,23	8,27	8,32	8,51	8,64	9,08	9,09	9,23	9,58	9,73	9,78	9,89
Jihomoravský	47,28	47,30	47,71	47,76	47,75	47,09	47,57	47,93	48,35	49,03	49,05	48,44	49,24
Olomoucký	.	.	.	25,16	25,69	25,34	26,80	27,12	27,27	27,60	27,81	27,92	28,21
Zlínský	39,58	39,75	39,92	40,35	40,48	40,37	40,73	40,74	41,00	40,89	41,38	41,77	41,97
Moravskoslezský	.	.	.	22,07	22,62	23,66	23,71	24,03	24,86	25,41	26,06	26,57	26,60

Indikátor	Podíl profilů ve IV. a V. třídě znečištění (sk. A - obecné, fyzikální a chemické ukazatele) v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004, OSUR 2007		
Zdroj dat	Český hydrometeorologický ústav		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	ročně
Popis	Jakost povrchových vod je zjednodušeně pro obecnou informaci vyjadřována v třídách jakosti vody. Zatřídění kvality vod v jednotlivých profilech vychází z normy ČSN 75 7221, podle které platí, že IV. třída je silně znečištěná voda a V. třída je velmi silně znečištěná voda. Zatřídění je provedeno tak, že se zvláště klasifikují jednotlivé ukazatele příslušné skupiny a výsledná třída skupiny je určena dle nejnepříznivějšího ukazatele jakosti vod ve skupině. Ukazatele kvality vod se člení do skupin (A – obecné, fyzikální a chemické ukazatele, B – specifické organické látky, C – kovy a metaloidy, D – biologické a mikrobiologické ukazatele a E – radiologické ukazatele). Do skupiny A patří např. tyto ukazatele: konduktivita, rozpuštěný kyslík, BSK ₅ , CHSK _{Mn} , chloridy, vápník.		

Tab. 2.3.35 Podíl profilů ve IV. a V. třídě znečištění (sk. A – obecné, fyzikální a chemické ukazatele) v %

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Sledované profily 2006
Česká republika	76,3	62,9	65,3	68,7	61,6	67,6	62,1	55,2	64,6	58,3	61,4	321
Hl. m. Praha	50,0	50,0	100,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	-	50,0	2
Středočeský	88,9	69,4	86,1	86,1	89,2	81,1	83,8	78,9	78,9	76,3	76,3	38
Jihočeský	65,2	65,2	82,6	60,9	48,0	64,0	55,2	58,6	71,9	62,5	48,5	33
Plzeňský	65,2	30,4	60,9	34,8	34,8	65,2	54,2	21,9	48,4	35,5	50,0	32
Karlovarský	61,5	46,2	53,8	69,2	30,8	46,2	40,0	46,7	45,5	36,0	52,0	25
Ústecký	88,5	65,4	57,7	69,2	55,6	77,8	62,1	53,1	63,6	68,3	64,3	42
Liberecký	55,6	44,4	66,7	44,4	66,7	88,9	88,9	55,6	44,4	55,6	66,7	9
Královéhradecký	66,7	61,1	38,9	50,0	50,0	75,0	43,8	70,6	47,1	47,1	58,8	17
Pardubický	100,0	100,0	100,0	50,0	60,0	100,0	80,0	60,0	60,0	100,0	100,0	5
Vysočina	72,7	63,6	63,6	81,8	90,0	54,5	66,7	50,0	83,3	63,6	58,3	12
Jihomoravský	82,6	80,0	76,0	88,0	81,5	74,1	76,7	73,3	88,2	70,6	76,7	30
Olomoucký	80,0	40,0	33,3	80,0	52,9	41,2	42,9	42,9	39,1	34,8	39,1	23
Zlínský	77,8	77,8	55,6	88,9	60,0	70,0	81,8	72,7	83,3	58,3	66,7	12
Moravskoslezský	78,4	75,7	62,2	67,6	62,2	56,8	51,4	43,2	65,9	63,4	65,9	41

Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší
ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Podíl oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší v %		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004		
Zdroj dat	Ministerstvo životního prostředí. Údaje za kraje byly dopočteny podle údajů MŽP.		
Územní dostupnost	kraje, okresy, území stavebních úřadů	Periodicita	ročně
Popis	<p>Oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší se rozumí vymezená část území (zóna) nebo sídelní seskupení (aglomerace), na kterém je překročena hodnota jednoho nebo více imisních limitů nebo cílového imisního limitu pro ozon nebo hodnota jednoho či více imisních limitů zvýšená o příslušné meze tolerance. Vymezení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší provádí Ministerstvo životního prostředí jednou ročně a výsledky zveřejňuje ve Věstníku Ministerstva životního prostředí. V oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší zajišťuje ministerstvo sledování úrovně znečištění ovzduší znečišťujícími látkami, pro něž jsou stanoveny imisní limity. Pro oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší jsou orgány kraje a obce povinny vypracovat nebo aktualizovat programy ke zlepšení kvality ovzduší pro znečišťující látky, u kterých jsou překračovány imisní limity a meze tolerance. Jako nejmenší územní jednotka, pro kterou je oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší vymezena, byla v letech 2000 – 2003 zvolena území jednotlivých obcí, od roku 2004 jsou to však území stavebních úřadů. V této souvislosti je také od roku 2004 pro účely vymezení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší z Jihomoravského kraje vyčleněno území statutárního města Brna, které je tak sledováno jako samostatná aglomerace. Členění České republiky na ostatní aglomerace a zóny je obsahem Věstníku MŽP č. 11/2005. Uvedené informace se týkají překračování přípustných úrovní znečištění ovzduší pro ochranu zdraví lidí.</p>		

Tab. 2.3.36 Podíl oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší v %

	Česká republika	kraje/zóny/aglomerace														
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Brno	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
2001	5,1	53,7	1,3	-	2,0	0,1	6,1	8,8	0,7	0,1	0,1	-	2,0	6,1	4,4	38,7
2002	8,2	81,3	3,7	0,0	0,4	5,0	20,2	6,7	1,0	-	0,1	-	7,7	9,5	3,6	53,2
2003	11,9	90,3	9,9	1,1	1,5	6,5	42,7	5,4	1,8	4,8	1,2	-	9,0	20,9	12,0	43,5
2004	4,2	62,3	1,5	0,2	0,9	0,1	10,0	1,5	1,3	-	-	10,0	0,4	6,5	5,8	26,2
2005	35,8	99,0	51,5	0,6	1,2	4,0	62,6	43,0	49,8	31,6	5,7	78,0	65,4	49,2	70,7	50,5

Emise oxidů dusíku

ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Emise oxidů dusíku (REZZO 1-4) v t/km ²		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004, OSUR 2007		
Zdroj dat	Český hydrometeorologický ústav		
Územní dostupnost	kraje, okresy	Periodicita	ročně
Popis	Emise je děj, při kterém jsou vnášeny cizorodé látky různého skupenství do ovzduší. Zároveň se však emisí rozumí i množství těchto látek vypouštěných do ovzduší. Data pochází z databáze REZZO, která eviduje zdroje znečištění, přičemž REZZO 1-3 jsou stacionární zdroje (REZZO 1 – velké zdroje, REZZO 2 – střední zdroje, REZZO 3 – malé zdroje) a REZZO 4 jsou mobilní zdroje. Databáze REZZO tvoří součást Informačního systému kvality ovzduší (ISKO), který spravuje ČHMÚ. Významným zdrojem oxidů dusíku (více než 50 %) jsou motorová vozidla. Data v časové řadě od r. 2000 byla koncem roku 2007 zpětně přepočítána na základě aktualizované bilance spotřeby pohonných hmot v souvislosti s přerozdělením spotřeby motorové nafty mezi dopravní prostředky a ostatní nesilniční mobilní zdroje. Data za rok 2006 jsou předběžná.		

Tab. 2.3.37 Emise oxidů dusíku (REZZO 1-4) v t/km²

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
2000	3,71	26,87	3,50	1,56	1,83	3,46	12,44	2,22	2,41	4,84	1,76	2,84	2,75	2,64	6,48
2001	3,82	26,97	3,66	1,54	1,91	3,38	13,55	2,16	2,44	4,91	1,85	2,92	2,83	2,61	6,33
2002	3,65	23,89	3,46	1,50	1,84	3,27	13,42	2,06	2,34	4,67	1,83	2,70	2,60	2,37	5,96
2003	3,65	23,80	3,63	1,48	1,90	3,38	13,37	1,84	2,37	4,40	1,92	2,75	2,53	2,35	5,85
2004	3,66	23,55	3,83	1,48	1,97	3,35	13,12	1,78	2,12	4,40	2,00	2,74	2,45	2,33	5,96
2005	3,69	22,66	3,93	1,45	2,04	3,13	13,08	1,78	2,14	4,14	2,27	2,80	2,41	2,31	6,27
2006	3,59	20,78	3,65	1,36	2,01	4,01	13,24	1,62	2,01	4,07	2,11	2,65	2,32	2,16	5,93

Emise oxidu siřičitého

ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Emise oxidu siřičitého (REZZO 1-3) v t/km ²		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004		
Zdroj dat	Český hydrometeorologický ústav		
Územní dostupnost	kraje, okresy	Periodicita	ročně
Popis	Oxid siřičitý vzniká jako vedlejší produkt zejména při spalování méně kvalitního hnědého uhlí, které obsahuje jak volnou síru, tak některé siřičitky, zejména pyrit. Zákon o ochraně ovzduší proto vyžaduje odsiřování kouře u elektráren, které používají toto palivo. Oxid siřičitý se dostává do vzduchu i při spalování méně kvalitních benzinů nebo nafty, obsahujících siřičité sloučeniny (zejména thiofen), v automobilových motorech. Oxid siřičitý negativně působí na lidské zdraví a značně toxický je i pro rostliny, neboť reaguje s chlorofylem a narušuje tak fotosyntézu. V ovzduší pozvolna oxiduje vzdušným kyslíkem za přítomnosti vody na kyselinu sírovou, která je spolu s kyselinou siřičitou příčinou kyselých dešťů.		

Tab. 2.3.38 Emise oxidu siřičitého (REZZO 1-3) v t/km²

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Česká republika	16,10	13,74	11,89	8,76	5,48	3,32	3,26	3,09	2,92	2,86	2,82	2,75
Hl. m. Praha	61,12	49,83	31,25	21,27	11,44	7,24	5,88	6,06	3,96	3,82	4,87	4,79
Středočeský	13,18	12,21	12,67	14,19	9,32	2,58	2,55	2,65	2,47	2,37	2,31	2,25
Jihočeský	3,82	2,48	2,49	2,10	1,42	1,44	1,26	1,24	1,14	1,13	1,16	1,09
Plzeňský	5,08	3,55	3,23	2,50	2,07	1,87	1,61	1,74	1,56	1,53	1,55	1,54
Karlovarský	17,01	12,37	14,47	10,63	6,39	6,29	6,64	6,56	5,21	4,83	5,18	4,96
Ústecký	111,98	102,17	79,79	41,37	26,36	15,61	16,73	13,73	15,11	13,60	13,42	13,49
Liberecký	7,13	5,07	4,09	2,91	2,44	2,86	2,33	2,03	1,48	1,42	1,30	1,17
Královéhradecký	7,76	5,07	2,65	3,58	2,74	2,41	2,11	2,00	1,55	1,79	1,93	1,69
Pardubický	21,09	20,44	19,64	18,90	8,16	3,78	4,19	4,66	4,06	4,73	3,67	3,45
Vysočina	3,05	1,58	1,57	1,26	0,98	0,95	0,76	0,78	0,61	0,61	0,56	0,48
Jihomoravský	5,61	3,83	3,50	2,30	0,66	0,59	0,47	0,52	0,50	0,55	0,58	0,58
Olomoucký	5,90	3,98	3,74	3,14	2,56	1,76	1,56	1,40	1,18	1,22	1,39	1,35
Zlínský	6,61	4,24	4,46	4,03	2,64	2,06	2,11	2,08	1,77	1,95	2,24	1,84
Moravskoslezský	16,40	14,16	13,11	10,69	7,05	5,65	5,19	5,32	5,21	5,35	5,18	5,42

Produkce podnikového odpadu

ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Produkce podnikového odpadu v kg na tis. Kč HDP		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004, OSUR 2007		
Zdroj dat	Český statistický úřad		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	ročně
Popis	Odpadem je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a která přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v Příloze č. 1 k zákonu č. 185/2001 Sb., o odpadech. Data o odpadech jsou získávána zpracováním ročního statistického výkazu u vybraných ekonomických subjektů podle sídla podniku. Podle převažující činnosti jsou šetřeny ekonomické subjekty s 20 a více zaměstnanci zařazené do odvětví OKEČ – oddílů 01, 02, 10-36, 40-41, 45, 502, 505, 52, 55, 601-602, 61, 62, 642, 747, 7481, 851-852, 9211 a 93. U vybraných OKEČ – 37 (zpracování druhotných surovin), 5155 (velkoobchod s chemickými výrobky) a 5157 (velkoobchod s odpadem a šrotem) jsou zahrnuty jednotky s 5 a více zaměstnanci, a u OKEČ 90 (nakládání s odpady) všechny jednotky bez ohledu na počet zaměstnanců. Data jsou ve srovnatelné časové řadě od roku 2002 (po změně zákona o odpadech). K přepočtu byl použit HDP ve srovnatelných cenách.		

Tab. 2.3.39 Produkce podnikového odpadu v kg na tis. Kč HDP

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
2002	10,9	16,6	9,8	6,2	8,6	11,3	15,1	3,6	4,6	3,6	5,9	13,1	3,9	5,3	15,0
2003	10,6	13,6	5,7	6,7	17,2	12,4	12,1	3,7	5,6	5,5	6,5	14,0	9,8	5,4	14,8
2004	10,7	13,6	5,5	5,6	16,8	12,3	9,3	4,9	5,8	4,5	8,9	13,0	9,4	5,6	19,1
2005	8,3	9,7	5,8	5,1	15,0	11,4	9,0	5,5	4,2	3,3	5,7	12,0	4,6	5,2	10,3
2006	7,6	7,9	5,6	5,1	13,2	7,4	9,4	3,1	2,7	3,7	6,1	9,3	4,9	5,6	13,6

Produkce komunálního odpadu

ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Produkce komunálního odpadu v kg na 1 obyvatele		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SUR 2004, OSUR 2007		
Zdroj dat	Český statistický úřad		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	ročně
Popis	Komunálním odpadem se rozumí veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob a je zařazen do skupiny 20 Katalogu odpadů stanoveného vyhláškou Ministerstva životního prostředí, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických nebo fyzických osob oprávněných k podnikání. V šetření ČSÚ, které probíhá u vybraných obcí, je za komunální odpad považován veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob a jemu podobné odpady ze živností, úřadů apod., včetně odděleně sbíraných složek těchto odpadů. Data jsou dopočtena od roku 2001; od roku 2003 došlo ke změně metodiky (k výkazu byla zavedena příloha pro obce).		

Tab. 2.3.40 Produkce komunálního odpadu v kg na obyvatele

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
2001	273,9	233,1	337,1	264,3	240,2	293,7	319,6	216,1	270,7	207,2	266,2	282,3	278,6	323,0	257,9
2002	278,9	345,7	351,7	303,4	237,6	273,7	327,0	304,7	259,2	275,1	275,1	238,3	255,4	291,3	174,2
2003	280,0	265,1	325,9	308,2	237,6	296,3	315,4	288,3	257,2	267,1	268,3	280,3	261,7	282,6	255,1
2004	278,4	264,2	310,5	319,5	241,9	297,7	313,7	284,2	238,9	269,5	270,6	271,3	266,3	285,5	261,3
2005	288,6	271,5	348,9	281,2	285,0	290,2	316,0	276,4	281,7	270,1	265,5	263,5	275,1	271,1	298,2
2006	296,0	279,5	343,2	289,4	305,7	302,4	319,2	277,1	279,2	291,3	304,9	283,2	282,9	288,2	287,4

Investiční výdaje na ochranu životního prostředí
ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v Kč na obyvatele		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	SZ 2006, OSUR 2007		
Zdroj dat	Český statistický úřad, Výdaje na ochranu životního prostředí v České republice		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	ročně
Popis	Výdaje na ochranu životního prostředí představují výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku a neinvestiční náklady, které se vztahují k aktivitám na ochranu životního prostředí. Do výdajů na pořízení dlouhodobého hmotného majetku na ochranu životního prostředí se zahrnují samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením s dobou použitelnosti delší než jeden rok a v ocenění stanoveném účetní jednotkou, povinně však od částky stanovené zákonem o daních z příjmů pro tento majetek (od roku 2001 je stanovena částka 40 000 Kč). Data jsou získávána z ročních statistických výkazů rozesílaných vybraným ekonomickým subjektům a organizačním složkám státu, územním samosprávným celkům, příspěvkovým organizacím a podobným vládním institucím. V roce 2002 došlo ke změnám způsobu zjišťování, které byly způsobeny změnou klasifikace programového zaměření a finančních zdrojů (z důvodu srovnatelnosti s CEPA 2000). Od roku 2003 se pak navíc zjišťují neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí a ekonomické přínosy z aktivit na ochranu ŽP.		

Tab. 2.3.41 Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v Kč na obyvatele (běžné ceny)

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
1999	2 816	1 654	6 371	1 287	3 207	1 243	3 732	1 443	1 743	2 522	3 871	1 939	2 617	1 737	3 182
2000	2 083	2 276	2 805	1 311	1 469	2 617	3 842	1 313	1 146	1 564	3 878	1 125	1 838	1 316	2 143
2001	1 946	2 680	2 748	1 426	1 657	3 412	2 908	1 354	1 090	1 709	2 134	1 133	2 209	2 001	1 122
2002	1 462	635	1 931	1 497	767	2 141	2 415	1 157	1 313	1 107	1 468	2 019	1 642	1 356	1 077
2003	1 900	1 697	2 604	1 206	1 221	1 845	2 562	1 465	1 190	1 444	1 471	3 677	1 736	1 268	1 278
2004	1 980	1 209	2 798	1 563	1 495	967	2 978	1 175	1 419	2 403	1 876	2 514	3 009	1 327	1 658
2005	1 783	1 525	2 772	1 018	1 265	2 096	1 858	1 070	1 602	2 202	1 911	2 230	1 494	1 321	1 667
2006	2 189	2 478	4 619	1 033	1 842	1 740	2 270	917	1 771	2 866	2 510	1 852	1 180	1 355	1 866

*) střední stav obyvatele

Neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí

ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ

Indikátor	Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí na mil. Kč HDP kraje podle kraje sídla investora		
Návaznost na strategické dokumenty ČR	neobsažen		
Zdroj dat	Český statistický úřad, Výdaje na ochranu životního prostředí v České republice		
Územní dostupnost	kraje	Periodicita	ročně
Popis	Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí zahrnují mzdové náklady, platby nájemného, energie a ostatní materiál a platby za služby, u kterých je hlavním účelem prevence, snížení, úprava nebo eliminace znečišťujících látek a znečištění nebo jakékoliv další degradace životního prostředí a jsou výsledkem provozních aktivit podniku. Neinvestiční náklady se sledují od roku 2003. Data o neinvestičních nákladech jsou zjištěna z výkazu ŽP 1-01.		

Tab. 2.3.42 Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí v Kč na 1 mil. Kč HDP kraje podle kraje sídla investora (běžné ceny)

	ČR	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
2003	8 760	6 237	8 563	6 583	8 634	8 122	14 994	24 078	9 728	5 627	5 352	7 440	7 118	7 456	12 330
2004	11 637	11 544	9 054	7 020	9 011	9 115	30 955	19 202	18 602	8 043	4 085	9 784	7 457	8 242	10 591
2005	10 626	10 494	10 528	7 488	9 628	10 845	23 333	18 007	8 609	9 362	4 141	9 553	7 495	8 214	10 221
2006	12 681	14 430	9 888	9 634	9 716	15 329	14 065	20 844	10 102	19 540	6 167	13 357	6 538	13 461	13 048